

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890—1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. NOVEMBER 26. **Vasárnap**
VIII. évfolyam, 315. szám.

II. Károly király Öfelsége:

„Azt akarom, hogy Románia virágozzék anyagiakban, de erkölcsiekben is”

A Tatarescu-kormány letette az esküt - Ma együttes ülést tartott a törvényhozás két háza

II. Károly Öfelsége 25 évvel ezelőtt lett, mint nagykorú királyi herceg a szenátus tagja

(BUCURESTI.) (Rador.) Pénteken este Gh. Tatarescu miniszterelnök megalakította kormányát. Az új kormány összetétele a következő:

Miniszterelnök: GH. TATARESCU, aki ideiglenesen a belügyminiszeri tárcát is ellátja.

Külgyminiszter: GRIGORE GAFENCU, ki egyben ideiglenesen propagandaügyi miniszter.

Igazságügyminiszter: ISTRATE MICESCU.

Nemzetvédelmi miniszter: ION ILCUS tábornok.

Hadfelszerelési miniszter: VICTOR SLAVESCU.

Légügyi és tengerészeti miniszter: PAUL TEODORESCU tábornok.

Nemzetgazdasági miniszter: C. ANGELESCU.

Pénzügyminiszter: MITITA CONSTANTINESCU.

Földmívelésügyi miniszter: JONESCUSI SISESTI.

Közegészségügyi miniszter: DR. BARTOLOMEU professzor.

Közmunka- és közlekedésügyi miniszter: GIGURTU.

Kisebbségi miniszter: DR. DRAGOMIR SILVIU.

Munkaügyi miniszter: MIHAIL RALEA.

Nemzeti vagyon leltárminisztere: DR. POP TRAIAN.

Kultusz- és szépművészeti miniszter: I. NISTOR professzor.

Nemzetnevelésügyi miniszter: PETRE ANDREI

A Nemzeti Ujjászületés Frontjának szervező minisztere: GIURESCU

Az alminiszterek a következők: Miniszterelnökségen: SIBICEANU és DR. TOPA.

A belügyminisztériumban: RADU PORTOCALA és VANTU.

A nemzetgazdasági minisztériumban: TITU POPOVICI.

A földművelésügyi minisztériumban: SERBAN MIHAIL.

A közoktatásügyi minisztériumban: V. TONI.

A munkaügyi minisztériumban: GRIGOROVICI.

Az új kormány tagjai pénteken este 10 órakor tették le a hivatali

esküt II. Károly király Öfelségének a kezébe.

GH. TATARESCU, királyi tanácsos, az új miniszterelnök.

„BÉKÉT AKARUNK BELÜL ÉS A HATÁROKON”

Az ünnepélyes eskütétel után Gh. Tatarescu miniszterelnök a következő beszédet intézte II. Károly király Öfelségéhez:

— SIRE! Ez a kormány, amely a Nemzeti Ujjászületés Frontjának kebeléből alakult és a NUF programjának vári nagyvajda! Egészséget!

„Sikert kívánok az új kormányzati munkatervhez!”

A miniszterelnök üdvözlő beszédére II. Károly király Öfelsége a következőket válaszolta:

„Biztos vagyok abban, hogy Önök mindnyájan lelkiismeretesen és öntudatosan átérik az én gondjaimat és azt a súlyos pillanatot, amelyben megbízatást kaptak arra, hogy a különböző minisztériumokat vezessék. Az a kormányzati munkaterv, amelyet a miniszterelnök ur ma este bemutatót, a legszebb ígéretek tartalmazza és ezt a munkatervet én teljes szívemből köszöntöm. Meggyőződés, hogy ezt a programot a miniszterelnök ur és Önök

megújított és konszolidált végrehajtási eszköze. Felsőged magas irányítása mellett a megbékülés és az építés és minden téren való megerősítés kormánya lesz. Meg fogjuk erősíteni a nemzeti együttérzés arcvonalát, amely mind erélyesebben követelnek a jelenlegi nehéz idők. A nemzeti vagyon állomány és az ország semlegességének megvédése érdekében az összes katonai erők és anyagok megszervezését befejezzük és az ország semlegességét minden körülmények között megőrizzük.

— Egyidejűleg megvalósítjuk a mai idők szellemének megfelelő szociális reformokat is. Azokat a műszaki újításokat, amelyek alkalmasak az általános termelés fokozására és a termelés fokozásával megjavítjuk a falusi és városi lakosság munkásosztályának életszínvonalát. Ebben a nemzeti egyetértés és az igazság szellemében történő kormányzati munkában, amely békét akar belül és békét a határokon is, joggal számíthatunk az összes öntudatos románok támogatására.

— Ebben az ünnepélyes pillanatban biztosíthatom Felsőgedet, hogy nem fogunk huzódni nagy feladataink teljesítése elől és hogy meg fogunk tudni felelni Felsőged magas bizalmának és annak a várakozásnak, amelylyel az ország munkáikra tekint. Isten minket úgy segítsen! Isten éltesse Felsőgedet! Éljen Mihály gyulafehérvári nagyvajda! Egészséget!

minden habozás nélkül meg is valósítják.

— Ma, amikor az egész világ a zűrzavar képét mutatja, az a kötelességünk, áldozatot hozunk, hogy országunk virágozzék. Virágozzék anyagi vonatkozásban, de ami ennél is több, virágozzék erkölcsiekben. Ezért számítok az Önök teljes lelkiületére, lelkiismeretére és öntudatára, hogy szorgalommal fogják az erkölcsöt és a becsületet megerősíteni a jelenlegi nehéz napok között. Ilyen célkitűzéssel dolgozunk mindnyájan, minden habozás nélkül az ország érdekében, amelyért a haza és a

nemzet elismerése lesz jólmegérdemelt jutalmunk. Teljes sikert kívánok munkájukhoz!

MA EGYÜTTES ÜLÉST TART A TÖRVÉNYHOZÁS KÉT HÁZA

(BUCURESTI.) (Rador.) A román törvényhozás két házát, mint megirtuk, november 25-ére, ma délután 3 órára ülésre hívták össze. A „Semnalu” jelentése szerint a törvényhozó házak mai ülésének az ad különös jelentőséget, hogy 25 évvel ezelőtt, az 1914. évi november 25-én lett az akkori Károly herceg, Románia jelenlegi uralkodója nagykorúvá és az alkotmánytörvény értelmében a szenátus tagja. Az évfordulónak még az ad különös érdekességet és jelentőséget, hogy ugyancsak ebben az évben érte el nagykorúságát Mihály gyulafehérvári nagyvajda is, aki ma fog először mint a szenátus tagja a törvényhozóházak együttes ülésén megjelenni.

A törvényhozó házak ma délutáni együttes ülésén a képviselők és a szenátorok a NUF diszgyenruhájában és az összes kitüntetésekkel ékesítetten jelentek meg. Az ülésnek különleges jelentőséget és ünnepélyességet kölcsönöz az a körülmény, hogy ezen az ülésen fog először Mihály gyulafehérvári nagyvajda, mint jogszerinti szenátor megjelenni. A „nemzet vénei” nagy ünnepélyességgel és lelkesedéssel fogják fogadni az ország trónörökösét, akinek rendeltetése, hogy a jövőben vezesse az országot és a népet. Ebből az alkalomból az egész ország rendíthetetlen bizalommal és szívetel tekint az ország jövő reménysége és büszkesége felé. A törvényhozás két házának tagjai a körülmények szerencsés összetalálkozásaként örömmel fognak megemlékezni arról is, hogy ma, november 25-én van 25. évfordulója annak, hogy II. Károly király Öfelsége az 1914. évi november 25-én jelent meg először, mint nagykorú királyi herceg és ebben a minőségében jogszerinti szenátor a törvényhozó házak ülésén.

Lord Lloyd Belgrádban

(BELGRÁD.) (Avala.) Lord Lloyd Szófiából a jugoszláv fővárosba érkezett, ahol a brit-jugoszláv kulturális kapcsolatok kimélyítésének módozatairól fog tárgyalni. Lord Lloydot az állomáson a jugoszláv külügyminisztérium megbízottja és a belgrádi angol követség kiküldötte fogadták. A lordot Pál kormányzó-herceg is kihallgatáson fogadta, amely után villásreggelin látta vendégül. Tegnap délután lord Lloyd látogatást tett Cvetkovics miniszterelnöknél.

ANGLIA MEGVETETTE LÁBÁT A PERZSA-ÖBÖLBEN IS

(LONDON.) (Reuter.) A Perzsa-öböl északi nyulványának egyik helységébe brit katonaság érkezett. A brit kormány ugyanis elhatározta, hogy a helységben tengerészeti és légi flotta bázist teremti.

Roosevelt mondotta:

„Tavasza béke lesz”

Finnország békét akar, de függetlenségét megőrzi — Mit kar Németország elérni az uszóaknákkal? — Egyre inkább elfajul a tengeri háború Angol védekezés a mágneses aknák ellen — Ujabb német meglepetésekről beszél az A. B. C. madridi lap

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt, az Északamerikai Egyesült Államok elnöke csütörtökön délelőtt utrakelt, hogy minden évben résztvegyen azon az ebéden, amelyet Warm Springben, abban a szanatóriumban rendeztek, amelyben a gyermekparalízisben megbetegedett gyermekeket ápolják. A bankett folyamán Roosevelt elnök többek között a következőket mondotta:

— Tavaszra má, nem lesz háború. A kijelentés folytatásaként Roosevelt megemlítette, hogy ha a reményei ellenére a háború tavasszal még mindig tartana, úgy ő mégis módot fog találni arra, hogy rövid ideig szabadságot vegyen és felüdüljön Warm Springben.

Az elnök emlékeztetett arra is, hogy április hónapban, amikor legutoljára Warm Springben volt, kijelentette, hogy „összel visszajövök, ha nem lesz háború”. Bár a háború kitört és még most is folyik — fejezte a társalgást mosolyogva Roosevelt — mégis el tudott jönni Warm Springbe, ahol mindig kitünően érzi magát a gyermekek körében.

REMÉLEM TAVASZRA MÁR NEM LESZ HÁBORÚ — MONDOTTA ROOSEVELT ELNÖK

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Az amerikai sajtó feltűnő helyen közli Roosevelt elnöknek az ebéden elhangzott igen derűlátó beszédét, amelyben kijelentette, hogy

a nemzetek csakhamar és remélhetőleg végérvényesen rájönnek arra, hogy a nézeteltérések tisztázására számtalan jobb módszer is van, mint a háború, amely mindenkor fájdalmasan rossz üzlet volt.

A Praesident beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

„Biztosan remélem, hogy tavaszra már nem lesz háború!”

Ugyancsak az Associated Press közli, hogy nem felel meg a valóságnak az a híradás, amely szerint az elnök jelen tételtelre hívta volna haza belgiumi, angol és franciaországi USA nagyköveteit.

A NEMZETKÖZI SAJTÓ A TENGERI HÁBORURÓL

(BERN.) (Havas.) A nemzetközi közvéleményt az egyre jobban elmérgesedő tengeri háború foglalkoztatja. A „Journal de Geneve” Chamberlain miniszterelnök alsóházi, legutóbbi nyilatkozatával foglalkozva megjegyzi, hogy

a helyzet egyre nagyobb mérvű elmérgesedésére vall az is, hogy a német hadifoglgyoknak a kereskedelmi hajókra való elhelyezése egyáltalában szóba kerülhetett. Az azonban a brit felfogás korrektségére vall, hogy a miniszterelnök ezt az ajánlatot a leghatározottabban visszautasította.

A „Neue Zürcher Zeitung” a semlegesek helyzetével foglalkozik és hangsúlyozza, hogy

a tengeren szállító semleges államok részére nem marad más hátra, mint alkalmazkodni a helyzethez és szintén bevezetni az amerikai „cash and carry” rendszert, ami azt jelenti, hogy a vásárlók azonnal fizessenek és gondoskodjanak az anyagok elszállításáról is. Igaz, hogy hajózásuk ez által teljesen megbénulhat, de még mindig jobb egy békésen és bántatlanul vesztő hajó, mint a forgalmat leblo-

nyolító, de előbb-utóbb elsüllyedő gőzös.

A dán „Berlingske Tidende” közli a legutóbbi napok szomorú veszteségstatisztikáját és megállapítja, hogy abból, hogy

egy hét alatt 30 hajó süllyedt el az angol partok közelében mintegy 110.000 tonna tartalommal, mindenki láthatja: élet-halálharc kezdődött a tengereken.

Cikke végén a lap felhívást közöl a dán hajózási vállalatokhoz, hogy re indítsák el gőzöseit a „halálos utra”. Anglia felé, mert ott lépten-nyomon a halál leselkedik a gondatlan hajósra. A tengeri háborúról közöl éles cikket az olasz „Popolo di Roma” is, amely a szenvedélyek örök hajtó erejét látja megújulni abban a küzdelemben, amely tele van a nemzetközi jogok flagrns megsértéseivel és semmibe sem veszi az értékeket és az emberi életet. Az ellenfelek lapjai kölcsönösen egymást vádolják a háború elfajulásával. A „Times” hangsúlyozza, hogy

a német módszerre valóban senki-

Mi a célja a német kormánynak?

(LONDON.) (Rador.) A Times című lap Rotterdamból jelenti: A német kormánynak az az eljárása, hogy a nemzetközi kereskedelmi hajózási utakat uszó robbanó aknákkal zárta el, kettős célt szolgál. Először megbénítani akarja Angliának élelmiszerrel való ellátási lehetőségét, másodszor arra akarja kényszeríteni ezzel az eljárással, illetve ennek a harcászati módnak az alkalmazásával a semleges államokat, hogy feladják semlegességi politikájukat.

NÉMET SAJTÓVÉLEMÉNY

(BERLIN.) (Rador.) A Deutsche Allgemeine Zeitung, foglalkozva az Anglia részéről megszigorított tengeri zárlattal, emlékeztetett arra, hogy az amerikai semlegességi törvénynek a „Cash and carry” rendelkezése lehetővé tette, hogy olyan hatalmas semleges állam, mint amilyen Amerika is, értékesíthesse áruit anélkül, hogy kockáztassa saját hajóit. Ha a többi semleges államok is azt akarják, hogy kivonják magukat az angol önbíráskodás rendszere alól, úgy nem hanyagolhatják el Amerika példájának követését. A „Cash and carry” záradék lehetővé teszi, hogy a külföldi vevők saját hajóival menjenek az előre kifizetett árúért. Ily módon ennek a rendszernek az alkalmazásával a semleges államok megfelelő kiutat találhatnak abból a súlyos helyzetből, amelybe az Anglia részéről foganatosított intézkedések sodorták a legtöbb semleges államot. Önként értetik, hogy a semleges államok tanulmányozzák ezt a helyzetet és a megoldásnak ezt a lehetőségét, amelyből levonják a természetes következtetést. A Deutsche Korrespondenz foglalkozva az angliai tengeri zárlat megszigorítása kérdésével, hangsúlyozza, hogy az összes semleges államok tiltakoznak az ellen az intézkedések ellen, amely főleg azokat az államokat sújtja, amelyek nem vesznek részt a háborúban. Az egész világ tudja, hogy Anglia ezzel az intézkedéssel újabb és is súlyosan megsértette a nemzetközi jogokat. Nagyon is átlátszó az az angol részről felhozott indoklás, hogy Anglia ezzel az intézkedéssel Németország gazdasági összeomlását akarja elősegíteni és ezzel a világ békéjének gyorsabb megteremtését célozza. Angliának az a meggyőződése, hogy a kis nemzetek követni fogják szavát és mint mindig, most is fel akarja hasz-

sem számított, de a brit szakértők már megtalálták a védekezés módját és kellő mértékben élni is fognak vele, anélkül, hogy a német export teljes megbénításának tervével fel kellene hagyniok.

A francia „Oeuvre” hangos vádat hall elhangzani minden hajó elsüllyesztésekor a barbarizmus ellen, majd megjegyzi, hogy

a németek ékverési kísérlete ismételen csődöt mondott, mert a francia kormány azonnal csatlakozott a blokád szigorításához és a maga részéről is mindent elkövet, hogy a német exportot megbénítsa.

A német „Berliner Börsenzeitung” azt írja, hogy

a Harmadik Birodalom minden feléje dobott keztyűt felvesz és megfelelőleg ellensúlyozza is. „Mindenkint a tulajdon fegyverével”, ez az elv érvényesül Németországban és ha a szövetséges demokráciák a német exportot akarják megbénítani, akkor a németek Anglia importját teszik lehetetlenné.

A spanyol „A. B. C.” utal Hitler kancellár haditanácskozásaira és úgy véli, hogy

a Harmadik Birodalomnak újabb és újabb meglepetéseket okozó hadiszerkei is kell legyenek, különben alig magyarázható meg az a nagy magabizás, amely minden megnyilvánulásukból kiárad.

Nagy eseményeket jósol a közeljövőre vonatkozólag az amerikai sajtó is, amely a jelenlegi küzdelmet már is a „meglepetések háborújának” nevezi.

nálni az alkalmat arra, hogy a kis nemzetekből eszközt kovácsoljon a maga céljai részére. Jelenleg a tengeri blokád érdekében. Az angol részről felhozott indokok azonban nem győzték meg a semleges államokat és így Anglia részéről legalább is újnak látszik az az állítás, hogy a tengeri zárlat megszigorításával a kis államok érdekeit védi. Holott éppen a tengeri zárlat következtében ezeknek a semleges kis államoknak a helyzete napról napra súlyosbodik. Németország a maga részéről mindenütt meg fogja adni a méltó választ azokra az erőfeszítésekre és kísérletekre, amelyek Németország megsemmisítését célozzák. Ha az asszonyok és a gyermekek ellen is kiterjesztik a háborút, úgy Németország a maga részéről más harcászati módszerekhez fog nyulni, amelyeknek hatása és eredménye legalább olyan hatályos lesz. Harmadik személyek helyesen teszik, ha távol tartják magukat a hadszíntértől, de különösen attól tartózkodnak, hogy támogatassanak olyan célkitűzést, amely egyenesen a német nemzet élete ellen irányult.

AHOGY A FRANCIA SAJTÓ LÁTJA

(PÁRIS.) (Rador.) A francia sajtó nagy figyelemmel foglalkozik a semleges államoknak a tengeri aknákkal folyó háború elleni magatartásával. Megállapítja, hogy a semleges államok magatartása általában nem kedvező az angol és francia részről megszigorított tengeri zárlat tekintetében, de megértéssel viseltetnek ezzel a kényszerintézkedéssel szemben. A L'Oeuvre azt írja, hogy az alapvető törvényeknek Németország részéről történt sorozatos és rendszeres megsértése után erőlyes és határozott intézkedéseket kellett foganatosítani. Franciaország és Anglia a maga részéről mindent megtesz, hogy a semleges államok minél kevesebbet szenvedjenek emiatt az intézkedés miatt. A La Petit Parisien azt írja: Németország a maga részéről támogatja a semleges államok tiltakozását, abban a titkos reményben, hogy a semleges államok állásfoglalása végül is az összes hadviselő államok ellen fordul és az új alapja lehet annak a békeoffenzívának, amelyet Németország eddig sikertelenül kísérelt meg. Németország ezért a semleges államok közbelépésével csak lélezgethet, pihenőhöz akar

jutni. Tévedés volna azonban azt hinni, hogy ez a pihenő és szünet nem szolgálja Németország érdekeit. A türelmi idő alatt Németország elrendezné Kelet- és Középeurópában a maga vitális érdekeit és azután ujult erővel fordulna megint Nyugat felé. A Le Journal zürichi tudósítója azt jelenti, hogy

most már Németország is elismeri miszerint ő helyeztette el Anglia partvidékein az uszó aknákat.

Németország ezzel a szokatlan intézkedéssel azt akarja elérni, hogy arra kényszerítse a semleges államokat, miszerint úgy politikai, mint gazdasági téren együttműködjenek a Harmadik Birodalommal. A semleges államok részéről megnyilvánuló tiltakozás azonban azt bizonyítja, hogy Németországnak ez a terve is hibás számításon alapult.

AZ OLASZ SAJTÓ A TENGERI ZÁRLATRÓL

(RÓMA.) (Rador.) A Stefani jelenti a következőket: A tegnapi délutáni olasz lapok nagy cikkben számolnak be arról a tiltakozásról, amelyet Belgium és Hollandia emeltek az angol tengeri zárlat megszigorítása ellen. Londonból érkező jelentés szerint Hollandia közölte az angol kormánnyal, hogy amennyiben arra kényszerülne, miszerint árucseréforgalmát Németországgal korlátozza, úgy hasonló rendszabályt fog foganatosítani Angliával szemben is. Német felfogás szerint minden eszközzel meg kell akadályozni Angliának azt a szándékát, hogy a tengeri zárlat megszigorításával a semleges államok ártatlan asszonyait és gyermekeit az éhínség fenyegető veszélye érhesse.

DALADIER BIZALMAS TANÁCSKOZÁSA

(PÁRIS.) (Rador.) Daladier miniszterelnök hivatali helyiségében bizalmas tanácskozást folytatott Gamelin tábornokkal, Darlan admirálissal, a francia tengerészet főparancsnokával, Wullemmin tábornokkal, a légügyi főparancsnokkal, Champetier de Ribes külügyminiszteri államtitkárral és Alexis Coulongreval, volt berlini francia nagykövettel.

A FINN MINISZTERELNÖK BESZÉDE

(HELSINKI.) (Rador.) Cajander finn miniszterelnök a nemzetvédelmi alap gyarapítására rendezett ünnepségen nagyszabású beszédet mondott. A miniszterelnök emlékeztetett arra a viszonyra, amely Finnország és Szovjet-Oroszország között a múltban is fennállott. Emlékeztetett arra a történelmi tényre, hogy a cári Oroszország megszűnése után az orosz-szovjetunió is elismerte azt az alepvet, hogy minden népnek jogában van saját sorsáról úgy gondoskodni, amint azt a leghelyesebbnek tartja. Leszögezte azt is, hogy Finnország a maga részéről továbbra is változatlanul békés viszonyban kíván élni összes szomszédaival. A miniszterelnök beszéde végén utalt arra, hogy a Szovjetunió részéről előterjesztett kívánságok ketté akarták osztani Finnország déli részét, ennek a környéknek fontos erődtételeit külföldi hatalom részére igényelték, ami egyenlő volt a Finnország függetlensége és semlegessége ellen megnyilvánuló komoly fenyegetéssel. Végül leszögezte a miniszterelnök, hogy Finnország részéről soha egyetlen esetben sem nyílt volna meg fenyegetés a Szovjetunió ellen.

ÖVÖINTÉZKEDÉS A MÁGNESES AKNÁK ELLEN

(LONDON.) (Rador.) A „Daily Herald” azt írja, hogy Anglia megfelelő intézkedéseket fog tenni a németek részéről elhelyezett magnetikus tengeri aknák elleni hatályos védekezésére. Fahajókat építenek, amelyeket mágnesvonzó vasszerkezettel látnak el. Ez a szerkezet magához rántja az uszó mágneses aknákat és a hajó, amelyben nem lesz kísérő személyzet, elpusztul ugyan, de az akna is megsemmisül s így a tengeri út lassan szabadabb válik.

Romániában 391.191 egyén állampolgárságának felülvizsgálását intézték el kedvezően, míg 73.253 családtag állampolgársági kereset elutasították

(BUCURESTI.) (Rador.) A Monitorul Oficial tegnapi számában megjelent az állampolgársági felülvizsgálát eredményéről szóló kimutatás, amely az illetékes hatóságok részéről történt elintézés alapján állították össze. A kimutatás szerint Romániában összesen 203.423 kérelmet adtak be az állampolgársági helyzet felülvizsgálására. A felülvizsgálát során összesen 126.284 családtag felülvizsgálási kérését intézték el. Törölték az állampolgársági névjegyzékből összesen 73.253 családtagot.

láfőt. Az a 126.284 családtag, akiknek az állampolgársági felülvizsgálati kérését kedvezően intézték el, 264.907 családtagot képvisel. Kedvezően intézték el tehát Romániában összesen 391.191 személy állampolgársági felülvizsgálati kérését. Az állampolgársági névjegyzékből törölt családtagok a kimutatás nem tünteti fel azoknak a családtagoknak a számát, akik a bírői határozat következtében elvesztették román állampolgárságukat.

A reformátusok parlamentje megkezdte tanácskozásait

Vásárhelyi János püspök beszámolt a ref. egyház, az iskolák és intézmények helyzetéről

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ünnepi hangulatban ült össze ma délelőtt az erdélyi református egyházkerület közgyűlése, hogy meghallgassa a püspök jelentését az igazgatótanács két éves munkásságáról. A közgyűlésre nagy számban gyűltek össze az egyházkerület képviselőtestületi tagjai. A református teológia zsufolt disztermében délelőtt 10 órakor vonult be Vásárhelyi János vezetésével a főgondnoki kar: gróf Teleki Arctur, dr. gróf Bethlen György, dr. gróf Bánffy Miklós, dr. Bene Ferenc és gróf Bethlen Bálint. Az elnökség elfoglalta helyét az emelvényen, majd Vásárhelyi János püspök magasszárnyalású imája után, Teleki Arctur gróf, rangidős főgondnok megnyitotta a közgyűlést, megállapította, hogy a gyűlés határozatképes. Ezután Vásárhelyi püspök emelkedett szólásra és elmondotta jelentését.

A PÜSPÖK BESZÉDE

— 1937. november 1-től, két év eseményeiről teszem meg beszámoló jelentésemet. Sok gondnal, bajjal, nehézséggel viaskodtunk az elmúlt két esztendő váratlan és rendkívüli eseményekben gazdag ideje alatt. Isten kegyelméből azonban még élünk és ha sokféle megszorítások között, de mégis dolgozunk és igyekszünk betölteni Istentől rendelt hivatásunk feladatait. 700 templomban lelkipásztoraink vasárnapról vasárnapra hirdetik Isten evangéliumának vigasztaló és megtartó tanácsát.

351 iskolában tanítják gyermekeinket tanítóink, akiknek száma meghaladja az 500-at. 5 fiu- és 1 leányfőgimnáziumban, 3 leánygimnáziumban, 2 tanítóképzőben, 1 kereskedelmi iskolában és annak női tanfolyamában oktatják és készítik elő az életre jövő intelligenciánkat.

Teológiánkból komoly munka folyik avégből, hogy a gondjainkra bízott népek áldásos szolgálatára alkalmas vezetőket adjunk. Diakonisszaintézetünkben elsősorban a betegek, özvegyek és árvák, az Ur kicsinyeinek ápolására törekszünk munkásokat, hű bizonyágtéveket előkészíteni a krisztusi szeretet szolgálatára. Árvaházunkban az apátlan, anyátlan árváknak nyújtunk oltalmazó fedelet. Kórházunkban betegeinknek nemcsak testi gyógyulást, de lelki békességet, vigasztalást is igyekszünk adni. Gazdasági iskoláinkban a jövődö földműveseit igyekszünk nemcsak jobb szakképzettséggel, hanem evangéliumi lelki erővel is felszerelni az élet küzdelmeinek eredményes megvívására. Két tanonciskolánkban és egy tanoncotthonunkban a jövődö iparosok lelki irányítását is munkába vettük. Kolozsváron és Bukarestben a főiskolás ifjakat is részesíteni kívánjuk egyházunk gondozó szeretetének áldásaiban és nemcsak otthont kívánunk nyújtani nekik, hanem feltárni igyekszünk előttük anvaszentegyházunk lelki kincseit, hogy azok által segítségükre legyünk jellemük evangéliumi erők által való megalapozásában.

Vásárhelyi püspök beszéde további

résztében beszámolt az egyházmegyei áldozatos munkájáról. Kiemelte a református nők közéleti, az egyház érdekében kifejtett működését. Példának állítva a szegény egyházközségek áldozatos tevékenységét. Megemlítette, hogy a különböző egyházközségek az utolsó két esztendőben 46 iskolát építettek 8.452.474 lej értékben. A püspök ezután rátért az iskolák helyzetének ismertetésére.

AZ ISKOLA-KÉRDÉS

— Elemi iskoláinkkal kapcsolatosan megnyugvással, reménységgel és hálánk kifejezésével említem meg, hogy egyházunk az állam szempontjából is értékes kulturszolgálatát öfélése kormányra méltányolta immár és jogos igényeink elismerését és méltánylását megkezdte azáltal, hogy elemi iskolánk tanítói részére államsegélyt utalt ki.

Hisszuk, hogy ezen az uton való elindulás valóban áldásos gyümölcsöket fog érlelni továbbra is és iskolágyünk egyre teljesebb és megnyugtatóbb rendezést talál.

Ma még az a helyzet, hogy míg összes tanköteleseink száma az 1938—39. tanévben 73.610, addig református elemi iskolába csak 21.781 gyermek jár.

A részletes kimutatásból csak még két adatot idézek, amely világosan mutatja feladatainkat. Román nyelvű állami iskolába 35.170, magyar nyelvű állami iskolába 4881 gyermek jár. Nekünk hitvallásunk előírja a szent kötelezettséget: „Az igazhirdetés és az iskolák fenntartásának!” Az iskolák, amint azt nehéz történelmi küzdelmek rendjén

BUNDÁK SZŐRMÉK

gallérok átalakítása a legújtanysabban, legújabb modellek szerint

duz vásztekban BIXENSPANNER SZŐRMESZALON, Reg. Ferdinand 3. udvarban.

Nagyszabású templomi hangversenyt rendez a Ref. Nőszövetség

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az Erdélyi Református Egyházkerületi Nőszövetség is méltóképpen akarja megünnepelni a Református Egyházkerület nagy napját — amikor tömegesen gyűlnek össze az egyházkerületi közgyűlésre a református egyház papi és világi képviselői. Ezért folyó hó 26-án, vasárnap délután 6 órakor a Kogălniceanu-uccai templomban olyan nagyszabású templomi hangversenyt többi hallgatóinak, öszinte gyönyörűségére szolgál úgy a közgyűlés résztvevőinek, mint a templomi hangversenyt többi hallgatóinak. Az Egyházkerületi Református Nőszövetség mindenre kiterjedő gondjának köszönhető, hogy az egyházkerületi közgyűlés tagjai megbeszéléseik, tárgyalásaik közben ilyen szép, változatos műsorral összeállított hangversenyben gyönyörködhetnek és pihenthetnek meg. A kerületi Nőszövetség örömmel várja és hívja meg nagyszabású hangversenyére nemcsak a közgyűlés tagjait, hanem Kolozsvár egész — szép és hasznos iránt érdeklődő társadalmát.

A templomi hangversenyt gyűlekezeti ének nyitja meg. Kiss Lajos igazgató-tanácsos, a görényi egyházmegye esperese: Bibliát olvas és imát mond. A ref. főgimnázium énekkara Tárca Bertalan ref. kollégiumi tanár vezetésével, Palmer: Jezus a tengeren c. művét énekli. Báro Kemény János, a teológia főgondnoka: A bálványimádásról tart előadást. Albisi Margit operanékesnő: Pergolesi: Imáját és a Miatyánk c. gyönyörű énekszámokat adja elő Tatar Ferenc ref. koll. tanár-organakísérete mellett. Bodó György színművész: Reményik Sándor: „Alchimia” és Áprily Lajos: „A csavargó a halálra gondol” c. verseket szavalja. A ref. teológia énekkara Benedek Kálmán ének-zenetanár vezényletével: Berzsenyi Dániel: „Fohászkodás” című odáját énekli Visky János mezenésztetésében.

A záróbeszédet Vásárhelyi János püspök mondja.

Befejezésül a ref. fiu főgimnázium énekkara Meisner: Magnus est Domi-

Vigyázat

Vannak utánzatok, amelyeket mint aspirint akarnak eladni, holott ezeket nem szabad aspirinnek nevezni. Orizkedjen ezektől! Kérjen mindig

ASPIRIN
TABLETTÁT

csak a) Bayer (keresztfel)

alkotmányunkban kitörülhetetlen be-tükkel beirtuk és elismertettük, mindenestől az egyház testéhez tartoznak és vallásunk szabad gyakorlatának nélkülözhetetlen eszközei,

mi tehát — ismétlem — nem mondhatunk le arról a szent célu törekvésünkről, hogy minden gyűlekezetünkben gyermekeink neveléséről gondoskodni igyekezzünk.

A püspök emelt hangon így fejezte be nagyhatású beszédét:

— Főtisztelendő és Méltóságos Egyházkerületi Közgyűlés! Végére értem jelentéseimnek. Talán irhattam volna egészen más jelentést is, azt a jelentést megirhattam volna a gondnak, a csüggettségnek fekete tintájával. Amugy is eléggé nehéz szíveteiket még jobban megterhelhettem volna a mindnyájunk lelkét betöltő sok kétségnek aggodalmával. De amikor jelentésem megírásához kezdtem, felcsillant tekintetem előtt az utóbbi két esztendő nehézségei között épült vagy megújított fehértornyú templomaink tornya, az új iskolák, kulturházak képe, amelyeket mind a hitnek bizalmával épített a mi népünk, a mi szegény és lélekben mégis gazdag népünk és akkor így irtam meg a jelentésemet, ahogy előttem most felolvastam, hogy végül is kiendüljön belőle nemcsak e percben idefigyelő népem, de minden irányunkban jóindulattal viseltető lélek számára az a textus, amely mint arany szál szötte át jelentésem minden gondolatát: „Ne dobjátok hát el bizodalmatokat, amelynek nagy jutalma van.” „Az Isten-szeretet és aki szeretben marad, Istenben marad.”

A püspöki jelentés után megkezdtek a napirend letárgyalását. Lapunk zártakor a közgyűlés még tart.

nus-t énekli Tárca Bertalan vezényletével.

Ima, áldás és gyűlekezeti ének zárja be a templomi hangversenyt, amelynek szép műsora bizonyára hozzájárul ahhoz, hogy a templomot zsufolásig töltse meg a hallgatóság.

A Nőszövetség a szíves adományokat a vidéki szegénysorsu tanuló, segélyezésére fordítja. A legkisebb adomány is sokat jelent, mert étel, ruha, cipő lesz belőle a sok szegény sorsu tanuló részére.

Az erdélyi Egyházkerületi Nőszövetség egy a közgyűlés tagjait, mint Kolozsvár egész megértő közönségét szeretettel elvárja jótékonycélu hangversenyére.

A vihart feltartóztatni nem lehet, mindent elsodor, ami ellenáll

A világhírű Gastro D. ledönti a határokat, futótűzként terjed az öt világrészben. Azok a hatalmas eredmények, amiket ezzel a gyógyszerrel elérték gyomor-, bél-, vese-, epe- és májbajoknál, a legjobb bizonyítékai annak, hogy emberek, akik 10—15 éve szenvedtek, ma már teljesen munkaképes emberek lettek és naponta százával küldik hálás köszönőleveleiket. Gastro D. kapható gyógyszertárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 140 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Cal. Victoriei 124.

Epilepsziában szenvedők!

A világhírű amerikai

„DONHIDE”

gyógyszer a bécsi Wagner Jaureg klinikán olyan eredményeket ért el, amit eddig semmi más gyógyszerrel elérni nem tudtak. Kapható minden gyógyszertárban, vagy 225 lejes utánvét mellett megrendelhető Császár Ernő gyógyszerárában Bucuresti, Cal. Victoriei No. 124.

Újabb hatósági mézár-szeket állított fel a város vezetősége

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Dr. Bornemisa Sebastian polgármester, mint már megirtuk, elhatározta, hogy a város husellátásának biztosítására hatósági husszékeket állít fel, amely maximális áron szolgálja ki vevőit. Az első hatósági husszék az Anton Pan-ucca 22. szám alatt, a Kirkósa-féle üzletben meg is nyílt és megkezdte a sertéshus árusítását. Egy hatósági üzem azonban nem elégséges a szükséglet kielégítésére és éppen ezért a Jasilor-ucca és a Mihai Viteazul tér sarkán lévő üzletben újabb mézárszéket állított fel a város vezetősége, ahol szintén az előírt hatósági maximális áron szolgálják ki a fogyasztókat.

Álom

Írta: HUNYADY SÁNDOR.

Mostanában egy kis műtétet hajtottak rajtam végre. Jelentéktelen műtétet, amely azonban elég hosszú és fájdalmas volt ahhoz, hogy elaltassanak.

Elaltattak.

Sajátságos, indiai jellegű álalom volt. Téli keleti zenével, fátyolos, mézítelen táncosnőkkel, rózsaleveles szökőkutakkal, tisztára mosott, nagy, szelid elefántokkal, amelyeknek a homlokán gyöngyszem csillogott. Az egyes jeleneteket és foltokat nem tudtam értelmes mesévé összefűzni. De arra határozottan emlékszem, hogy nagyon kényelmes, kellemes, illatos álom volt, Mohamed paradicsoma lehet ilyen.

Ezzel szemben, amikor az éterkábulatból fölébresztettek, éreztem, hogy a kezem és lábam fáj, föl van horzsolva, nyilván viaskodtam, hogy elszakítsam köteleiket. Megtudtam utólag, hogy elég vadul viaskodtam álomban, az operáció alatt. Nyögtem, sóhajtoztam, talán ordítottam is. Az ings csuromvíz volt rajtam a kiállott szenvedésektől.

Mindebből azonban semmit sem éreztem. A valóság rámnézve csupán a szelid indiai álom emléke volt. Csodálatos, megdöbbentő és ugyanakkor vigasztaló dolog ez a kettősség. Hogy az ember teste ugyanazon idő alatt szenvedhet, mialatt szelleme ilyen kellemes kalandon megy keresztül.

Fölébresztettek, fölszedték az asztalról és lefektették arra a kis kerek kocsira, amelyen a műtőből szobájába viszik a beteget.

Konstatáltam, hogy begördítenek a liftbe, a lift megindul, majd az első emeleten kitolnak a folyosóra. Itt újra elaludtam. Fantasztikus dolgokat élttem meg álomban. Harcoltam, eseltem, szerelmes voltam, utaztam, ettem-ittam. Ismeretlen tájakat láttam ismeretlen izeket éreztem. Majd arra tértem valódi (valódi?) eszméletemre, hogy a kocsit kissé fölemelik, mert át akarják tolni szobám küszöbén.

Az egész álom, amely tíz zsufolt életet foglalt magába, nem tartott tovább öt másodpercnél, amíg kerek kocsimat végiggurították a rövid folyosón.

Sokat olvastam az álomról. Elolvastam Bergson híres kis könyvét, vagy inkább füzetét is, amely voltaképpen csak a tudós egy akadémiai felolvasásának szövegét tartalmazza. Milyen pápás mű! Mily szellemesen és világosan magyarázza meg, hogyan képződik az álom szövege emlékeinkből, öntudatlanul észlelt fizikai ingerekről és a foszfénákból, amelyek nem egyebek, mint azok a vibráló foltok, amelyek tarkává teszik behunyt szemünknek éjszakáját.

Számtalan titokra rányit ez a zseniális és könnyed mű, csak a legnagyobb rejtélyt nem érinti meg.

Mi tehát a teljesebb valóság? Vagy inkább az értékebb valóság? Amit átélünk, vagy amit álmodunk?

Szeretnék példával szolgálni. Ha egy szegény embert nyomorult, sívár, nélkülözésekkel teli élete folyamán elűt a villanyos, vagy valami másféle szerencsétlenség ér, könnyen álmodhat a mentőkocsiban, vagy a kórházi ágyon olyan álmot, amelyben benne van mindaz a jó, amely valóságos életéből hiányzott. Ez az álom annyira intenzív lehet, annyira hosszú, hogy tökéletesen elfedi valódi sorsát. És a sebesült meghalhat ez álomból, úgy, hogy egy morzsányi nem kerül tudatába szerintünk reális körülményeiből. Oly mindegy, hogy mi hogyan nézzük őt? Az a kérdés, mi volt számára fontosabb — az, amit átél, vagy az, amit megálmodott?

A KAC hölgyportolói munkában. A KAC vezetősége értesít sportoló hölgytagjait, hogy a téli tornákat megkezdtek. Az összes szakosztályok részére minden hétfőn és csütörtökön este fél 6 órától fél 8 óráig a református leánygimnázium tornatermében folynak az edzések. Ugyanott a fenti napokon új tagok jelentkezését is elfogadják.

TESTEDZÉS

Németország lemondott a téli olimpia megrendezéséről

(BERLIN.) A Nemzetközi Olimpiai Bizottság tudvalegőleg Németországot bízta meg az 1940. évi téli olimpiai játékok megrendezésével. A németek minden előkészületet megtettek Garmisch-Partenkirchenben a téli olimpia megrendezésére, annál nagyobb meglepetést keltett most a német olimpiai bizottságnak az a döntése, hogy megbízatását visszaadja a NOB-nak és a téli játékokat nem rendezi meg. A német olimpiai bizottság döntéséről átiratban értesítette a NOB-t. Az átirat le-

szögezi, hogy az olimpiai szabályzat értelmében hadviselő állam nem rendezhet olimpiát. Németország, mint háborús fél a szabályzat betartására törekszik, amikor visszaadja a téli olimpia rendezési jogát a Nemzetközi Olimpiai Bizottságnak. Hangsúlyozza az átirat, hogy Németország át van halva a béke szándékától. A béke megkötésére irányuló fáradozásai azonban nem vezettek eredményre és így kénytelen tovább harcolni.

Elmarad az Universitáta-Monopol ligabajnoki mérkőzés. Az Universitáta arra kérte a labdarugószövetséget, hogy járuljon hozzá a Monopol elleni, vasárnapra kitűzött ligabajnoki mérkőzésének elhalasztásához. A labdarugószövetség a kérsnek eleget is tett. Az egyetemi csapat december 3-án játsza le utolsó ligabajnoki mérkőzését a marosvásárhelyiekkel. Az Universitáta-Monopol ligabajnoki mérkőzés elmaradása folytán vasárnap délelőtt 11 órakor a KMSC-UEC I. oszt. mérkőzést játszik le a városi sporttelepen.

Felhívás a KMSC labdarugóhoz! A KMSC labdarugószakosztálya felhívja az összes elsőcsapatbeli játékosokat, hogy vasárnap reggel fél 10 órakor pontosan jelenjenek meg az UEC elleni bajnoki mérkőzésre a sporttelepi öltözőben.

Megan Taylor nem lesz profi. Londonból jelentik: A Reuter távirati iroda cáfolja az a hírt, hogy Megan Taylor, a műkorcsolyázás női világajnoka profiszerződést írt volna alá. Megan Taylor a világajnokságokon feltétlenül indulni fog és meg akarja védeni világajnoki címét.

Pozzo büntet. Rómából jelentik: Pozzo, az olasz szövetségi kapitány válogatott csapatának zürichi veresége miatt háttá fordított a sztárjátékosoknak. Németország ellen vasárnap Berlinben szereplő csapatát új alapokon állította össze: ki-maradtak a nagy sztárok, akiknek meddő játéka miatt kapott ki a világajnok csapat a svájciaktól. A vasárnapi német-olasz válogatott mérkőzés iránt egyébként óriási érdeklődés nyilvánul meg Berlinben. Szakértők szerint közel 100.000 nézője lesz a mérkőzésnek.

December elsején kezdődnek meg Szamostartomány helytartósági palotájában a légvédelmi tanfolyamok

Mit kell tudni a tanfolyamra való beiratkozásról? — Nagy személyzettel rendelkező cégeknek és vállalatoknak csoportos kérvényt kell benyújtaniuk

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A légügyi és tengerészetiügyi minisztérium tartományként légvédelmi felvilágosító tanfolyamokat rendez. A Szamos tartományban rendezendő légvédelmi tanfolyamról a következő tájékoztató közleményt kapjuk: 1. A légvédelmi törvény (Monitorul Oficial 55-6. III. 1939.) érvénybelépése érdekében, mindazok a személyek, akik tényleges részt óhajtanak venni a légvédelemben tájékoztatást kapnak:

- a légvédelem megszervezéséről;
- a harcigázokról és az ellenük való egyéni vagy tömeges védekezésről;
- a tűz elleni védekezésről.

2. A tájékoztató tanfolyamok december 1-én kezdődnek meg Szamostartomány helytartósági palotájában, későbbi időpontban megjelölendő termében.

3. A tanfolyamok időtartama napi hét óra (8-1 és 4-6-ig.)

4. A tanfolyam résztvevői magánszemélyek, akikre a légvédelmi törvény 8-ik szakasza vonatkozik.

5. A tájékoztató tanfolyamra november 25-ig lehet beiratkozni a Szamostartományi légvédelmi szolgálat hivatalánál (55. sz. szoba), jelentkezni lehet személyesen vagy felbélyegzett kérvény útján, amelyben a jelentkezésnek olvasható írással a következő adatokat kell feltüntetnie:

Kereszt- és családnév, foglalkozás, nemzetiség, a rendőrségi népesedési ügyosztály igazoló könyvecskéjének száma, lakóhely (helyiség, ucca, szám), milyen módon tevékenykedett eddig, vagy óhajta-e ezután tevékenykedni a légvédelmi szolgálat keretén belül.

A válogatott Spielmann irányítja az UDR csapatát a Victoria ellen. Kolozsvár vasárnapi labdarugóműsorának legérdekesebb eseménye a Victoria-UDR nemzeti bajnoki mérkőzés lesz. A mérkőzésre a két csapat a következő összeállításban áll ki: UDR: Jonecu — Fodor, Alasu — Nagy, Pop Vasile, Lakatos — Schira, Păcuraru, Spielmann, Zeisik, König. Victoria: Seps (Bosneac) — Cociuban I., Felecan I. — Páll (Chendream), Szántay, Nistor — Pop IV. (Marian), Cornea, Cociuban II., Felecan II., (Muresan), Moldovan. A mérkőzés vasárnap délután fél 3 órakor kezdődik a nagyváradi Oltean bíró vezetésével. Igen érdekesnek ígérték a vasárnapi műsorban a délelőtti fél 9 órakor eldöntésre kerülő KAC-CFR I. oszt. bajnoki mérkőzés is, amelynek favoritja a KAC. Ezt a mérkőzés Rátz bíró vezeti.

Visszaszerzi nimbuszát a magyar labdarugás. Budapestről jelentik: A Magyar Labdarugó Szövetség tegnap este baráti vacsorán látta vendégül a válogatott játékosokat. A vacsorán, amelyen megjelent dr. Gidófalvy Pál miniszteri biztos, valamint dr. Prem Lóránt, az Országos Testnevelési Tanács társelnöke is. Dr. Sárosi György, a válogatott csapat kapitánya felszólt és játékosársai nevében ígéretet tett arra, hogy mérkőzéseiken mindenkor szívvvel-lellekkel és a legnagyobb lelkesedéssel fognak küzdeni a nemzeti színre diadalért. Az az óhajításuk a játékosoknak, hogy visszaszerezzék a magyar labdarugás nimbuszát.

Brazília megkezdte előkészületeit az 1942. évi labdarugóvilágbajnokság megrendezésére. Rio de Janeiróból jelezték: A brazil labdarugószövetség megkezdte előkészületeit az 1942. évi futballvilágbajnokság megrendezésére. A szövetség pénzügyi támogatást ként a kormánytól a világbajnoki labdarugótorna sikerének biztosítására. Érdekes, hogy a FIFA még nem határozott a labdarugóvilágbajnokság helyét illetően, a brazil szövetség biztos a dolgában: reméli, hogy a megbízást megkapja a nagy nemzetközi futballtorna megrendezésére.

— Bay Girolamo, Cal. Moșilor 8. sz. alatt megkezdte vivő és torna oktatását. Gyermeknek, hölgyeknek, férfiaknak vivő-oktatás, csoportokban is kedd, szerda, péntek 5-től fél 10-ig.

Sársaság

O A Dávid Ferenc Egyet. Egylet november hó 27-én, hétfőn délután 6 órai kezdettel tartja az unitárius püspökség dísztermében ez évi utolsó felolvasó ülést vallásos ünnepély keretében. Imádkozik: Ürmösi Károly esperes, felolvasást tart Gálfi Lőrinc teol. akad. tanár „A család és a biblia” címen. Az érdekesnek ígérkező felolvasásra lapunk útján is meghívja az érdeklődőket az Egylet vezetősége.

O Szeretettel várjuk vasárnap, f. hó 26-án délután 5 órakor a Legényegyletben (Str. Baron L. Pop No. 3.) rendezendő teadélutánra Hívja el ismerőseit is. A vezetőség.

O A lutheránus templomban november 26-án, halottak vasárnapján délután 5 órakor magyar istentisztelet lesz. Az istentiszteleten Gerhardt: „Jegy csendes szívvel” című dalát Bach feldolgozásában Moldován Melinde énekli. Szolgál: János Andor.

O Műsoros teadélután a Zsidó Iparosok Egyesülete javára vasárnap, november 26-án délután 5 órakor a Regal barban.

Robbanás a bolgár löszérüzemben — hét halott, számos súlyos sebesült

(SZÓFIA.) (Dunaposta.) A Kazanliki állami löszérüzemben tegnap borzalmas robbanás történt. Szakértő bizottság jelenlétében ugyanis újfajta aknákkal kísérleteztek. Ennek során az egyik akna felrobbant és szétvágódó repeszdarabjai hét embert megöltek, többeket pedig életveszélyesen megsebesítettek. A halottak között van Velcev ezredes, a kazanliki állami löszérüzem igazgatója, valamint több műszaki szakember is.

Reuter jelenti:

(JOHANNESBURG.) A „Délafrikai Unió” kormánya jelredekta a partvidék teljes elcsötlötését. Az intézkedésre az „Afrika Shell” hajó elcsötlözése adott okot. A hajót ugyanis a délafrikai partvidék mellett süllyesztették el.

(BERLIN.) Hitler kancellár Carmona portugál köztársasági elnök 70-ik születésnapjára táviratilag fejezte ki szeretene kívánatait.

(BUDAPEST.) A felvidéken tegnap osztották szét 500 telepes között azt a 3000 hold földet, amely a földbirtokreform után tulajdonukba került. A szétosztás finnépélyes külsőségek között ment végbe.

(BELGRÁD.) A jugoszláv-belga kereskedelmi tárgyalásokat teljes eredménnyel befejezték.

(KAIRO.) Az egyiptomi sajtó nagy megelégedését fejezi ki afelett, hogy a kereskedelmi összeköttetés Itália és Egyiptom között egyre élelnebb lesz. Itália kikötőit — írja az Ahram — ma már minden nemzet hajója zavartalanul látogathatja.

(BERLIN.) (Rador.) A német rádióállomások néhány nap óta India részére is hírszolgálatot adnak.

(LONDON.) (Rador.) Chamberlain miniszterelnök az 1922. évi konzervatív párt végrehajtó bizottsága részéről rendezett ebédn beszédet mondott, amelyben leszögezte, hogy Franciaország és Anglia ma már abban a helyzetben vannak, hogy bármilyen eshetőséggel sikeresen megbirkózhassanak.

(JERUZSÁLEM.) (Rador.) A Jeruzsálemi törvényszék kivizsgálta a Porto Carmo olasz hajó esetét, amely hajótörést szenvedett a palesztinai vizeken. A hajó rakományát Németországba akarták szállítani.

Így is lehet!

Sok minden történik a nap alatt, aminek az emberek nem mindig tulajdonítanak nagy fontosságot. Amde, ha alaposabban utánanézzük a dolgoknak, meg kell állapítani, hogy az éremnek általában két oldala van: Bizonny mind a kettőt meg kell vizsgálni, ha tiszta képet akarunk látni. A multkorjában egy mészáros nagyvágó bemondása alapján megírta a „Jóestét!”, miért drága általában Kolozsváron a hus. Ebben az esetben az éremnek ez volt az egyik oldala. Igen ám, csak-hogy a főpolgármester gondolt egy nagyot és úgy határozott: megmutatja annak a bizonyos éremnek a másik oldalát is. És íme, Bornemisa főpolgármester erélyes és céltudatos gesztusa nyomán Kolozsvár város lakossága úgy látja, hogy nincs mindenben igazuk a nagyvágóknak. A legtöbb dolog csak a jószándékon és az akaratton mulik. Azok, akiknek számára a huskérés csak üzlet, azt állítják, hogy a jelenlegi viszonyok között nem tudják megtalálni a számításokat. Hogy milyenek ezek a számítások s hogy az érdekelték krétája némelykor vastagon igyekszik fogni, az természetesen más lapra tartozik. Viszont a város főpolgármestere meg azt vette fejébe, hogy az adott körülmények között is vékonyabban lehet írni a krétával. Természetesen örömmel vesszük tudomásul Bornemisa főpolgármester erélyes és gyökeres intézkedéseit. Városunk feje bebizonyította, hogy valóban tud és akar is gondoskodni rólunk. A fogyasztók táborában bizony nem tudna segíteni magán. Legfeljebb csak kesereg és szép szeliden itt is, ott is el-elejt egy-egy panaszsót. Az áraknak toronymagasan felfelé ívelését azonban jeremiádok nem állíthatják meg. Bezzeg a főpolgármester elébe vágott nemcsak a további ár-emelésnek, de bebizonyította — még pedig kézzelfoghatóan, tehát valóságosan —, hogy azok a siránkok, amelyekkel a husnagyvágók alátámasztották az árak fölfelé ívelését, jórészt indokolatlanok...

Persze, bizonyítékkal szolgálni nem volt könnyű dolog. Mert a husérdekeltek — hogy, hogy nem — azt igazolták: csekély az élőállatfelhajtás és a piaci árak élőszűlyben jóval magasabbak, mint amilyeneket a város vezetősége a kiskereskedelmi forgalomban megszabott. A papir, amelyen ezek a kalkulációk estek — mint általában minden papir — nagyon türelmes. Elviseli a leglehetősebb adatokat és nem lázadzik, nem pirul és nem borul lángba. Amde az olyan tapasztalt városvezetőt és régi embert, mint amilyen a mi főpolgármesterünk, egyáltalán nem hatották meg a nagyvágók keserves panaszai. Sőt, a legszobban kaligrafált számadatok sem tudták megindítani őt. Azt mondotta: lehetetlen, hogy az Istentől megáldott tejjel-mézszel folyó Kánaánban, mint amilyen Románia, olyan magas husárak legyenek érvényben, amilyeneket a gazdaságilag érdekelt marhakereskedők, illetve nagyvágók megszabni igyekeznek. Erélyes kézzel nyult bele ebbe a dzsungelbe, s amint tudjuk: a város számlájára élő állatokat vásároltatott és azok husát és zsíráját hatósági ellenőrzés keretében bocsátotta a nagyközönség rendelkezésére. És különös: annak ellenére, hogy a sertéshúst 40 lejért, a zsírnakvaló szalonnát 46 lejért, a sertéshaját 50 lejért árusították, nem dőlt össze a világ. Íme: igenis bebizonyosodott, hogy lehet olcsóbban is gondoskodni a nagyközönség szükségleteinek kielégítéséről.

Ez azonban csak az egyik polgármesteri intézkedés, amely — megmutatva ama bizonyos érem másik oldalát — élénk fényt vetett bizonyos érdekeltségek nem egészen helyesnek mondható magatartására. A másik intézkedés az, hogy néhány felelőtlen nagyvágótól, akik nem akarnak alkalmazkodni a közérdek szükségleteihez, megvonja a vágatási engedélyeket. Súlyos retorzió, de végszükségben és a lakosság egyetemes érdekelt véve

COHEN REGINA,

a Szinaiból Budapestre került román nyelvtanárnő 50 ezer pengőt hagyományozott tanítványaira, házat, bányáját a román államra testálta

Tizenhat évig élt itt szűk szállodai szobájában

(BUDAPEST.) Ritkán, szinte csak a mesében történik meg az, amit az alábbiakban elmondunk és ami Budapest szíri-szóra lejátszódott.

Körülbelül tizenhat évvel ezelőtt Szinaiból Budapestre költözött egy Cohen nevű bankár, aki magával hozta ide leányát, az akkor már mintegy negyvenéves Reginát. Az apa egyideig résztvevett itt a lóverseny-életben, nem-sokára azonban meghalt és Cohen Regina egyedül maradt a magyar fővárosban.

Miután gyermekkorát külföldi francia intézetekben töltötte, kitűnően tudott franciául és elhatározta, hogy nyelvórákat fog adni. Egy VII. kerületi kisebb hotelben vett magának szobát és ott lakott egészen most be-következett haláláig.

Cohen Regina jellegzetes alakja volt a szállodának. Rendkívül sovány, igazi vénkisasszonyos kinézetével mindenkiné a figyelmét magára vonta. Sokan vettek nála órákat és ő is eljárt egyes családokhoz, így Vojnits báróékhoz stb. Mindenüvé gyalog ment akármilyen messzire is. Pedig nem sokat kapott egy óráért, két pengőt, tehát körülbelül 60 lejt összesen. Anynyira takarékos volt, hogy bent a szállodában a liftet is csak a legritkább esetben használta, csakhogy ne kelljen borraivalót adnia a liftesfiúnak.

Mintegy félévvel ezelőtt a most már ötvenhatévet számláló nyelvtanárnő betegeskedni kezdett, mind többet maradt otthon, kis szállodai szobájában. Eleinte senki nem tudta mi a baja, később azonban az orvosától megtudták, hogy rákja van és menthetetlen. Ő maga nem sejtette szörnyű betegségét és látogatói, tanítványai is igyekeztek ezt eltitkolni előtte.

Végrendeletkezik a milliomosnő
Hogy-hogy nem, egyszerre csak valahogy elterjedt a híre annak, hogy Cohen Regina — dugdagdag milliomosnő. Kezdték ugyanis ügyvéd után érdeklődni, majd — számolva mégis a halállal — egyszerre csak azt a kívánságát fejezte ki, hogy végrendeletet akar csináltatni.

A kis, olcsó szállodában eleinte mulattak az idős nyelvtanárnő újabb „bogarán” és nem értették meg, hogy mi felett akar ez végrendeletkező. Amikor azonban az ügyvéd közjegyzővel

zsírnórmértékű, minden eszköz helyes-selhető a közjó biztosítása tekintetében.

Reméljük, hogy Bornemisa főpolgármester közhasznú intézkedései példát fognak mutatni kicsiknek és nagyoknak egyaránt. Tagadhatatlan, hogy nehéz időköt élünk, de sehol sincs megírva az, hogy a nehéz idők terheit mindenképpen csak a fogyaszt-

és tanukkal megjelent a nyelvtanárnő szobájában, kezdtek sejteni, hogy meglepetésben lesz részük és hogy furcsa dolgok fognak kiderülni a román nyelvtanárnőről.

Cohen Regina tehát végrendeletke-zett. Négy legjobb tanítványának, akik közül az egyik ott lakott a szállodában és betegsége alatt ápolta, egyenként öt-ötezer pengőt hagyományozott. A Vojnits-családnál volt egy mosónő, akinek a leánya szintén a bogaras tanárnő kedvencei közé tartozott. Ennek is hagyományozott öt-ezer pengőt. Az ügyvédre tízezer pengő jutott. Végül a szállodai személy-zet minden egyes tagja száz-száz pengő ajándékban részesült, ami szintén felrugott vagy kétezer pengőre.

A tanuknak és elsősorban a szállo-

pár nappal — pezsgőre vágyott, de ezt az utolsó kívánságát is megtagadta önmagától, mert — drágálta a pezsgőárakat.

Néhány nap múlva, nagy kínok közepette, meghalt.

Kinyitották szekrényét, amelyben a legokosabb, legsilányabb fehérneműket és ruhákat találtak, alig ért az egész pár pengőt. A svájci készpénzét, a bányá és a szinaiai villa tulajdonos-nőjének nem volt egy rendes inge.

Szegény, sivár temetés is jutott osztályrészül — hiszen a végrendeletet csak azután bontották fel és az örökösök csak később győződtek meg a valóban mesés vagyonról. A rákoske-reszturi zsidó temetőben hantolták el a szinaiai Cohen Reginát, egyetlen ro-

MONDHAT

AKÁR KI, AMIT AKAR

mert olyan olcsón és jól étkezni és szórakozni, mint az

„Európa” ÉTTEREM

Str. Reg. Maria 6. sehol sem lehet. Nagyszerű zenéről gondoskodik a közkedvelt László Jenő és zenekara. Vacsora után minden este tánc.

dai alkalmazottaknak és a tanítványoknak valósággal elállt a lélegzetük erre a nemvárt szerencsére. Még mindig nem hitték azonban, hogy mind ez igaz. Hátha csak tréfál a bogaras román tanárnő.

Ekkor azonban előkerült a svájci betétkönyv, amely egymagában ötvenezer pengő értékű vagyonról tett bizonyosságot. Ezenkívül kiderült, hogy a román nyelvtanárnőnek van egy háza Szinaján és egy kisebb szénbányája, ugyancsak román területen.

Az ügyvéd, mint a hagyatéék végrehajtója, hamarosan utánajárt a dolgoknak és minden igaznak bizonyult.

A nő Harpagon
Cohen Regina állapotát ezalatt egyre romlott. Valósággal csontig soványodott, de még most annyira fősvény volt, hogy például — már halála előtt

tők viseljük. Gazdagodni, hasznat biztosítani a becsületes foglalkozás után egyáltalán nem szegyen. De a tömegeket rovására, a nehéz idők lehetőségeit kihasználni — mindenképpen elítélendő. Éppen ezért a legteljesebb tisztelet és dicséret illeti meg Bornemisa főpolgármestert, aki kellő időben elébevágott az ilyen lehetőségeknek.

Esunya halál, előttél a kaszával.

de hiába jöttél,
mert Horia van
a házamban!

GRIPPA,
KÜSZVÉNY,
CSUZ ellen
használjanak
csak

„HORIA”
BEDÖRZSÜLÉST.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

kon részvétele nélkül. Valójában senkije nem volt.

A temetést követő napon az érdekeltek megjelentek a közjegyző előtt, aki felolvasta előtűk a végrendeletet. A szerencsés örökösök még mindig nem akartak hinni a fűlűknek.

Ezután az ügyvéd megindította a svájci letét transzferálásának eljárását és az ötvenezer pengő annak rendje és módja szerint megérkezett Budapestre.

Nem telt bele pár hét és a négy tanítvány, a mosónő leánya, jaj, el ne felejtjük, egy bizonyos öreg Fischer néni, a barátnője — egytől-egytől birtokában volt az öt-ötezer pengőnek. A liftesek, londonerek, szobalányok, szobaasszonyok, kifutófiúk, portások is megkapták a maguk száz-száz pengőjüket, sőt a szállodaigazgató is kapott száz pengőt. Többet azért nem, mert Cohen Regina a szállodaigazgatóval nem rokonszenvezett.

A szinaiai ház és a kőszénbánya a román államnak jutott.

Mindenki kapott tehát valamit. Csak Cohen Regina távozott üres kézzel. Még a pezsgőt se vihette magával, azt is sajnálta magától.

Utánajártunk sorsának és értesülünk szerint csakugyan senkije az égvillágon nem maradt — rokon, hozzátartozó — sem Budapestben, sem Bukarestben.

Az aggleány sorsa sem jobb...

Szilágyi Dezső, egykori magyar miniszterelnöknek volt egy mondása, hogy „az aggleány úgy él, mint egy király és úgy hal meg, mint egy kutyá.” Az aggleányok úgy látszik úgy is élnek, mint egy kiver eb...

Cohen Reginánál talán közrejátszott az a szomorú körülmény is, hogy édesanyja, amikor ő még gyermek volt — öngyilkos lett.

Hja igaz: az ügyvéd két leánya is kapott tíz-tízezer pengőt... és az ügyvéd ur még külön habezer pengőt a költségekre...

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

FÜRDŐKÁDAT, öntöttvasból, zománcozva, megvételre keresek. Cim a kiadóban. (8147)

ELADÓ jókarban 720-as Vikterle csép. 16 Kállai motorral, ugyanott Hoffner 800-as csép. 14 HP Astra motorral. Cim: Demes András Pietroasa, jud. Turda. (V 8088)

JÓKARBAN levő motorbicikli eladó. Str. Cicio Pop 33. (8092)

EGY jó super rádiót keresek megvételre. Cim a kiadóban. (8094)

RÖVID zongora, valódi perzsa szőnyeg, antik butorok, vitrinek olcsón eladók. Sternberg vétel eladásával Str. Regina Maria 29. (8095)

ÖCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek. Grünfeld, Piața Unirii 18. (8096)

ZEPHIR kályha 4 csöves, eladó. „Folio” S. A. Str. Regina Maria 16. sz. (8099)

FINOMKIVITELŰ butorok, ebédlő, háló, kombinált berendezések, recamié, fotel, a legmodernebb stílusban eladók. Múasztalosnál, Str. Fr. David 3. (8101)

ELADÓ rövid férfibunda, női kabátok, ruhák, estélyi ruhák, hócipők, háztartási edények, rádió. Str. Ilea Măcelar 14., balra, déli és esti órákban. (8116)

Szövetmaradékok

kabát és ruha szövetek még régi árakban. Sámuel maradék-üzletben, Str. Măloasă 19. szám, Regal kávéház mögött. (8109)

ELADÓ cín ülő női fürdőkád. Str. A. Ady 5. (8110)

BRILLIÁNSOT, régi ékszereket legjobban fizeti Markovits T. ékszerész Cluj. Cal. Regele Ferdinand 18. (8111)

1939 TIPUSU Philips rádió 3 plusz 1. eladó. Str. Strâmba 11. (8122)

ELADÓ női besarabiai perzsa és férfi városi bunda plüss bélésű alacsonyabb termetű, kevésbé használt állapotban. — Ugyanott használt modern gyermekkosci. Cim a kiadóban. (8126)

VASKÉMÉNY 7 méter hosszú 270 mm. átmérőjű eladó. Ugyanott egy modern pakurapisztoly keresetlik. Kristály gőzfürdő. (8129)

KERESEK 0.4—1.2 lóerős egyfázisú elektromotort körülbelül 1500-as fordulatszámú. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Aszinkron” jellegre kiadóba. (8135)

ELADÓ alig használt modern mély és sport fehér gyermekkosci. Str. Regina Maria 28. (8136)

ELADÓ modern dió háló szép kivitelű és olcsó. Diana fürdő udvar, asztalosnál. (8131)

BUTOROKAT legnagyobb választékban veszek és eladok. Bizományt, beraktározást vállalkoz. Gen. Poetas 15 Ugyanott jó főzőkályha eladó. (8140)

EGY új modern dió háló sürgősen eladó. Str. Mărăsești 25—27., ajtó 29. (8144)

KÖZPONTBAN levő, megélhetést biztosító üzlet családi okok miatt azonnal átadó. Cim a kiadóban. (8142)

IRÓGÉP eladó. Str. Moldovei 6., ajtó 5. (8106)

FEHÉR gyermekkosci: jókarban, kékekkel varrott konyhagarnitúra olcsón eladó. Str. Reg. Maria 9. Apart. 8. (8145)

EGY nagy öntött vaskályha eladó. Str. Avram Iancu 28. (8146)

TOPOLYAHÁLÓSZOBA, mindenféle butorok eladók. Használt butort veszek. Cal. Decebal 3. (8037)

MIKADÓ kabát, szőrmebélés és gallérral, vagy csak bélésű és gallérral, jó állapotban megvételre keresek. C. M. Foch 113. Apartament 1. (8149)

EGY Singer női varrógép olcsón eladó. Str. Gruia 28. (8150)

PIANINO, igen jó karban, német gyártmány, kereszthúros, eladó. Szigeti, Str. N. Iorga 2.I. em. ajtó 24. (8152)

SZÜCSGÉP, Singer eladó. Faur, Str. Marechal Foch 112. (8162)

INGELEN rádió, hangszóróval eladó. C. Reg. Ferdinand 34. II. em. 16. (8167)

ELADÓ Singer férfi varrógép, modern mély gyermekkosci. Cal. Traian 20. (8192)

ELADÓ sürgősen, olcsón közepertmetre jókarban levő fekete férfi télikabát bárszőnyeg, bőrkabát, bőrmellény, száraz butordeszka. Str. Cernăuți 31. Apartamentul 1. (8175)

KÖVET vennék 2—3 köbméter. Baráth, Cal. Reg. Ferdinand 127. (8194)

ELADÓ Biedermayer tükrök, olajfestmények, mosóteknő, tejcsarnoki, vendégőrkredenc. Str. Leg. Ardele 25. (8193)

Teljesen készen áll a hétfői bemutatóra
Bókay János remek vígjátéka: a Feleség

Szerda reggel óta Bókay János személyesen vezeti új vígjátéka, a Feleség próbáit. Színészeink elragadtatva engedelmeskednek az illusztris szerző rendezői utasításainak, mert Bókay nemcsak mint színpadi író, hanem mint rendező is a tökéletes tudást és elmélyülő intuíciónak jelenti.

A Feleség együttese a színház fiatal erőiből áll s Bókay maga is őszinte élvezettel dolgozik együtt ezzel a lelkes, tehetséges gárdával, amely a magyar színpadi világban már kitűnően hangzó nevet vívott ki magának. Így hát

a nagyevű szerző legjobb darabja a leghitelesebb tolmácsolásban kerülhet színre nálunk

s minden vonatkozásban ünnepi élményben lesz része a kolozsvári közönségnek. Fényes Alice a címszerepben talán élete legszebb alakításával kápráztat a próbákban, Kovács György a csécsap férj, Nagy István a nemes barát alakjában ígérek kimagasló teljesítményt, Haáz Jolly a barátnő szerepében mutat érdekes és feltűnő kvalitásokat.

Csak természetes, hogy a Feleség előadásaira teljesen új díszletek és pompás toalették készültek,

ugy, hogy a kolozsvári előadás minden vonatkozásban a színház csúcsteljesítményének ígérkezik.

ELADÓ egy alig használt mokett férfi: garnitúra, 1 kanapé és 2 fotel. Cim: Kóhanyi, Str. Memorandului 11. (8184)

VILLANYONDOLÁLÁS

6 havi jótállással lej 120. Az ujonnan megnyitott

„Tereza” hölgyfodrásznál Str. Dacia 4. Urania palotával szemben.

JÓKARBAN levő barna bunda nagyon olcsón eladó. Str. Aventuriosá 43. (8177)

PINCE, padlás lomokat, butor, vas, könyv, rossz divány, rossz matrác, toll, stb. veszek. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Klein Lázár, P. Abator 3. (8179)

KÁPOSZTÁSHORDÓK, 600 és 900 literesek eladók. Str. Kogălniceanu 8. (8040)

TELJESEN berendezett kozmetikai szalon eladó, vagy kiadó. Str. Saguna 10. (8041)

MODERN lakkoztartó hálószoba kombinált szekrénnel, új, eladó. C. M. Foch 23. Apart. 4. (8189)

SZILSZKIN nőibunda, vadonatúj, olcsón eladó. Megtekinthető délelőtt 10—1 óra között, vasárnap kivételével. Str. O. Goga 11. földszint 2. (8165)

RÁDIO kettő hangú és Singer varrógép eladó. „Unicum” üzletben, C. M. Foch 5. (8170)

MŰVIRÁGPORZÓK eladók. Cim a kiadóban. (8173)

INGATLAN

ELADÓ 2 nagy szoba, előszoba, fürdőszoba, élelőkamra, pince, gyümölcsöskert, 17 m. front, 108 m. hosszú 260 lej négyzetméterenként, házzal együtt. Str. A. Muresan 100. (8103)

ELADÓ ház Str. Totoianu 3. Kerekdomb. Vasile Vasile. (8107)

ELADÓ családi okok miatt a vasúttól más mellett 3 szobás, konyha és nagy kert, ára: 350.000. Reg. Carol II. várná. 2100. nm telek 20 m fronttal, ára: 200.000. Ért.: Elősnál, Str. Barău 20. (8157)

HÁZHELY
BELVÁROSBAN

sürgősen eladó elköltözés miatt. Ára: 370.000 lej. Értéke növekvőben.

SÁNDOR

Bizomány, Cluj, C. M. Foch 13.

ÖTSZOBÁS ház olcsón eladó. Str. Satorului 34., Kerekdomb. (8117)

LEGALÁB 3 szobás kisebb modernebb házat lehetőleg központban azonnali megvételre keresek. Cim a kiadóban. (8139)

ELADÓ 76x16 területű házastelek. Erd. Str. Paris 12-a. (8163)

ELADNÁM villasorban fekvő gazdálkodásra alkalmas 600 termőfás gyümölcsös, sömet, komfortos, adómentes lakóházzal. Terület nagysága 2000 négyszögöl. Megbízott: Dr. Jónás, Str. I. Maniu 10. (8172)

ÁLLÁST KERES

KÖZÉPKORU nyugdíjas CFR raktárvezető elvállal raktárkezelést, könyvek felfektetését, vezetését, vidéken is. Leveleket „Személyes bemutatkozás” jellegre a kiadóba. (8097)

ROMÁN magyar levelező hosszú irodalmi gyakorlatlalt, jó beszélőtehetséggel, állást keres. „Jómegjelenés” jellegre a kiadóhivatalba. (8100)

FOGTECHNIKUS (mester) önálló munkaerő perferkt operatív-technika, román nyelvismerttel állást, vagy társulást keres, vidékre is elmegy. Megkereséseket Sebestyén, Str. Avram Iancu 8. továbbít. (8098)

BAKKANCS munkát vállalmék zicre Cim a kiadóban. (8123)

PAPLANT varrok, házhoz is megyek. Marosánné, Str. Muncitorilor 60. (8137)

DISZTÁRGYAKAT töröttet, hiányosat, üveg, porcellánt stb. javítok. Str. Moșilor 51. ajtó 4. (8190)

PERFEKT varrónő házakhoz ajánlókzik. Otthon is varr. Str. Moșilor 51. Apartamentul 4. (8191)

KÖZÉPKORU asszony magános urnát gazdaasszonyi alkalmazást keres. Cal. Decebal 34. ajtó 2. (8159)

ÁLLÁST KAPHAT

HÁZIMUNKÁT ügyesen végző, megbízható jobb leányt keresek. Str. Fântânele 53. szám. (8090)

SZÖVÖNÖT, ki kersztábitos szövőszéken dolgozni tud, azonnal felveszek. Str. Tudor Vladimirescu 15. I. em. (8091)

BEJÁRÓNÖT keresek délelőttre. Str. Brătianu 33. II. em. 18. (8127)

MINDENEN szakácsnöt felveszek dec. 1-ére. Nussbaum, Str. Neculcea 2. (8122)

INTELLIGENS gyermeknevelőnöt keresünk 2 és fél éves gyermek mellé. Veraszalon, Str. Iuliu Maniu 2. II. em. (8130)

FÉNYNYOMÓ, esztorgályos és csiszológ munkálkónyvvvel felvételnek. „Metalco” Str. Cernăuți 36. (8134)

FIATAL szabósegédet (gyors kézimunkás) felveszek. Simon, Str. Matia 5. Ovár. (8187)

BEJÁRÓNÖT felvesz Str. Saguna 4. Restaurant. (8151)

KONFEKCIÓHOZ vasaló- és kézimunkást felveszünk. Cal. Reg. Ferdinand 125. (8158)

FÉRFIVARRÓGÉP mellé gépészsegédet keres Faur, C. M. Foch 112. (8161)

KERESEK azonnali felvételre elsőszályu perzsaszövőnőket Ci ma kiadóban. (8164)

TANULÓT felvesz Maksay szerelő, Cal. Reg. Ferdinand 63. (8169)

ÜGYES, kiszolgálásban gyakorlott elárústónöt keresünk. Cim a kiadóban. (8039)

PERZSABOGOZÓ leányt keresek. Str. Dragalina 17., ajtó 3. (8171)

SZÜCSSEGÉD (cojocar) felvételtilk. Faur, C. M. Foch 112. (8160)

BEJÁRÓNÖT keresek délelőtti órákra. Bulbuk, Str. Xenopol 2. (8200)

KÜLÖNFÉLÉK

ZSIDÓ uriházhoz járnék ebédkosztra. Cim a kiadóban. (8042)

KÉPVISELETEK átvételéhez kereskedelmi vállalat tőkével rendelkező társat keres. Cim a kiadóban. (8115)

ELVESZETT Bugnár József névre szóló betegsegélyző könyv, kérem a megtalálót, jutalom ellenében a Str. Jasilor 6. b. ciklijavító műhelybe leadni. (8112)

ELVESZETT egy személyazanoság Finkestein Elisabeta névre. Megtalálóját kérem a Zsidókörházba 2. számú betegszobában leadni. (8133)

KÁPOSZTA gyalulógép használatra kapható. Str. Măloasă 4. (Astoria mellett) Zeiler bádogos. (8182)

OTTHONT biztosítok olyan komoly gyermeknevelésben gyakorlott jólelkű nőnek, ki négy éves gyermek és csecsemő önálló gondozását vállalja 800 lej fizetéssel Cim a kiadóban. (8154)

HÖLGYEK figyelmébe! A mai viszonokhoz képest, mélyen leszállított árban szép kalapok kaphatók, továbbá szőrméből, kabátzövetekből a legsilkesebb kalapokat készítjük. Tamulólány felvételtilk. Emma kalapszalón, Str. Reg. Maria 13. (8144)

TÖMEGCIKK gyártásával foglalkozó iparvállalat 3—500.000 lejtel társat keres. Cim a kiadóban. (8188)

KÖMÜVES munka ellenében télikabátot adnék. Cim: Szigeti, Str. N. Iorga 2. I. em. 24. ajtó. (8153)

VILLANYONDOLÁLÁS 80 lej Royal Frizeria, Cal. Reg. Ferdinand 87. (8163)

ALLAMI nyugdíjas, közepertmetű, német származású 150.000 lej tőkével keres 35—40 év körüli nőt házasság céljából, vallás nem számít, kevés hozománnyal. Érdeklődni Simon-féle vendéglő, Str. Gruia 40. (8176)

OKTATÁS

KÖZÉPISKOLÁSOKNAK 10 lejtel adok német órát. Str. Iorga 23. I. 8. (8128)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ központban különbejáratu butorozott szoba központi fűtéssel, esetleg teljes ellátással, telefonnal, zongorával ellátott lakásban. Deák, P. Unirii 7. (8025)

SZÉP parkettes szoba közös előszobával Brătianu-uccában magános urinőnek decemetr 1-ére kiadó. Cim a kiadóban. (7707)

KIADÓ parkettes szoba fürdőszobával ötszázért. Str. Zenobia Pop 5. (8089)

SZOBA, konyha, komfortos kerti lakás kiadó. Cal. Marechal Foch 79. (8093)

SZOBA, konyha kiadó. Str. Aron Florian 18. (8105)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszobával, Str. A. Muresan 21. kiadó. (8087)

KÖZPONTBAN butorozott szoba olcsón kiadó. Értekezni Str. Măloasă 25. apart. 4. (8114)

3 SZOBA, konyha, fürdőszoba, egyik szoba különbejárattal, uccára nyíló, azonnalra kiadó. Cal. Regele Ferdinand 103. (8108)

KIADÓ egyszobás komfortos lakás decemetr elsejére. Cal. Moșilor 23. (8118)

KIADÓ butorozott szoba főzőkemencével. Cal. Regele Ferdinand 55. (8119)

BUTOROZOTT szoba, különbejáratu, fürdőszoba használatlalt kiadó. Str. Fr. David 18., II. 7. (8120)

EGYSZOBÁS lakás külön bejárattal kiadó decemetr 1-ére. Str. Paris 60. (8121)

KIADÓ központban kicsi szoba, konyha. Ugyanott lakást kaphat 3 iskolásgyerekek, vagy fiatallamber. Str. T. Vladimirescu 10. (8124)

KIADÓ azonnal modern 2 szoba, konyha, fürdőszoba, külön belken autóbussmegállónál. Str. Oăsanu 101. Értekezni: Str. Oăsanu 35. alatt. (8138)

KIADÓ butorozott szoba szuterimben. Str. Regal 19. (8125)

KIADÓ száraz szoba, konyha, mellék-helyiségekkel. Cal. Traian 61. (8143)

NAGY szoba kiadó. Str. Horea 6. (8036)

EGY nagy szoba kiadó. Str. Căli Ferate No. 5. (8148)

KÉTSZOBÁS komplett és 2 szobás garzonlakás azonnalra kiadó. Str. Elisabeta 32. (8155)

SZOBA, vagy szoba, konyha magános személynek azonnal kiadó. Str. Ion Leméni 9. (8156)

KIADÓ üzlethelyiség, raktárnak is. Dec. 1-re. P. Unirii 22. udvarban. (8166)

SZOBA, konyha, ugyanott szoba konyha kerttel kiadó. Str. Donat 104. (8173)

KÜLÖNBEJÁRATU kis szoba kiadó butorral, vagy üresen. Cal. Victoriei 47. (8180)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba villában 800 lejtel kiadó. Str. Umbroasă 3. (Regal 32-a mellett). (8181)

FŐISKOLÁS, vagy gimnazistaleányt teljes ellátással, fürdőszoba használatlalt vállalk. Cal. Decebal 43. (8183)

NAPOS, száraz 2 szoba, konyha, speisz ezerötszázért kiadó. Str. Oăsanu 19. (8185)

KIADÓ szoba, konyha, speisz, pince, csukott veranda decemetr 1-re. Str. Oăsanu 88. (8186)

BUTOROZOTT szoba 1—2 ur részére kiadó. P. M. Viteazul 25. ajtó 2. (8195)

LAKÁST KERES

EGY kis üres szobát keresek. „Pontos” fizető II.” jellegre. (8102)

Hirek

NAPTÁR. 1939. November 26, Vasárnap. Róm. kat.: Ber. sz. János. Prot.: Milos. Ort.: S. Alipie si Stelian. Izr.: 14 Kiszlev.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JOESTÉT!

LATINUL, VAGY MAGYARUL?

Vörösrú, pocakos úr állít be az orvoshoz. Panaszodik, hogy nem érzi jól magát. Az orvos alaposan megvizsgálja, aztán nyilatkozni akar, de a pocakos úr szavába vág:

— Arra kérem doktor ur, hogy ne kertetjen. Csak ki vele fészintén, hogy mi a bajom. De ne latinul mondja meg, hanem magyarul, hogy megértsem.

FIGYELEM!

Vasárnap f. hó 26-án
NAGY KIÁLLÍTÁS AZ

„ELYSÉE“-bc

— Hát nézze barátom! — mondja az orvos — akkor őszinte leszek. Magának az a baja, hogy egy lusta fráter, aki ahelyett, hogy dolgoznék, egész nap eszik és iszik.

A pocakos úr nagyot nyel:

— Köszönöm doktor ur és most volna még egy kérésem. Tessék ezt most latinul is megmondani, hogy otthon megmondhassam a feleségemnek...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Nov. 25-én, szombaton reggeltől december 2. szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: dr. Hintz Unirii-tér, dr. Halász Cuza Vodă-tér, Flohr József Reg. Ferdinand-ut, Diana N. Jorga-uca.

Bőrkabátot

méret után készít, javít és fest speciális módszerrel. Tisztek részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5., „Sorával” szemben.

— Orvosi hír. Dr. Óváry Zoltán Párisból hazaérkezett és rendeléseit megkezdte. Cal. Motilor 15. Rendel. délután 2—4. Telefon 25-32.

DIANA

bedörzsöléstől lábadozók új erőre kapnak.

— ELMARAD A KOLOZSVÁRI MUNKÁSSÁG DRÁGASÁG ELLENI TILTAKOZÓ GYÜLÉSE. Kolozsvár szervezett munkássága vasárnapra nagygyűlést tartására kért engedélyt a hatóságoktól, hogy tiltakozását juttassa kifejezésre a nyomasztó drágaság ellen. A gyűlés, amelyet a Rio-mozgó termében akartak megtartani, mint értesülünk, közbejött akadályok miatt elmarad.

HOLGYEK FIGYELEM!

A DOLLY-KRÉM

hatása az arca felülmúlhatatlan. Próbálja meggyőződéssel. Lerakat:

EMKE DROGÉRIÁBAN.

— Angolnyelvű istentisztelet. A kolozsvári skót egyházban, Str. Regală 21. szám alatt vasárnap délelőtt 11 óra 15 perckor angolnyelvű istentisztelet lesz. Prédikál Rev. Th. J. Coulter.

— A MAGYAR NÉPKÖZSÉG BUKARESTI TAGOZATÁNAK HÍVATALOS ÓRAI. A Magyar Népközség bukaresti tagozata tudatja, hogy irodái a tagozat saját helyiségében (Strada G-ral Angelescu 41.) megkezdtek működésüket. Hivatalos órákat tartanak naponta délután 3—8 óra között, amikor úgy a tudakozódó iroda, mint a titkárság a közönség rendelkezésére áll.

— Két kolozsvári rendőrtisztviselő kitüntetés. Dr. Horvat Iosif rendőr-kvesztor felterjesztésére a belügyminisztérium Stanciu Nicolae rendőrfogalmazót és Nemes Petru irodatisztet, — mindketten a kolozsvári rendőrkvesztura tisztviselői — a „Bátorság és Hűség” érdemrend I. osztályu keresztjével tüntette ki. A két érdemes kolozsvári rendőrtisztviselőt, akik rendkívül képzett és eredményes munkát végző tagjai a rendőrtisztületnek, kitüntetésük alkalmából számosan keresték fel tisztelőik és barátaik közül szerencse kívánataikkal.

— Szigorúan megbüntetik azokat a vasutasokat, akik nem merlegelik le pontosan a szállításra átadott árut. Bucurestiből jelenti a Rador: Miután hivatalos megállapítást nyert, hogy a CFR személyzete nem jár el elég figyelemmel a vasúti szállításra átadott áruk mérlegelésénél, a vasúti vezérigazgatóság tegnap körrendeletet adott ki, amelyben közölte, hogy a jövőben a legszigorúbban megbüntetik mind azokat, az alkalmazottakat, akik az áruk mérlegelésénél hanyagságot, vagy felületességet tanúsítanak.

— Hölgyem. Ha meg akarja őrizni szép és üde arcát, keresse fel a „Illa” cosmeticát, Str. Samuil Micu 2. Fogyókurák és helyi fogyasztások parafin-fürdővel és villany masszázssal. Szemölcsöt, májfoltot, pattanást garancia mellett kikezelek. Tanítványképzés. Rendelési órák: reggel 10—12, délután 4—8.

FEHÉRNEMÜK NAGY VÁLASZTÉKBAN AZ „ELYSÉE“-bc

— Halálra gázolta a vonat a vigyázatlan férfit. Ploestiből jelentik: A Ploesti és Buzău közötti vasútvonalon halálos vonatgázolás történt. Egy eddig ismeretlen nevű 35—40 év körüli munkás férfi a vasúti sinek mentén haladt és nem hallotta a gyorsvonat közeledését. Nyugodtan folytatta útját a sinek mentén. A gyorsvonat vezetője későn vette észre az ismeretlen férfit, akit a mozdony kerekai elkaptak és többszáz méteren át magukkal hurcoltak. Mire a gyorsvonat megállt, a szerencsétlen ember a felismerhetetlenségig összeroncsolódott. Értesítették a ploesti hatóságokat, ahonnan Dante Demetrescu főügyész szállott ki a helyszínre és megindította a vizsgálatot a felelősség kérdésének, valamint a férfi személyazonosságának megállapítása érdekében.

„IMIG“

zománcozott és fekete főzőkémencét gyártja:
GRÜNWALD JAKAB

Cluj, Calea Decebal 23. ♦ Kapható: minden jobb vasútleben

— Erdély szól hozzátok. Ennek a három szónak a jegyében rendezik meg szerzői estjüket Keszthelyin S. Schlett Stefania és Guthy Jenő, a román kath. gimnázium nagytermében (Str. Cogălniceanu 2.) a bevonultak családtagjai felsegélyezésére. Zene, dal, tánc és szavallatok fogják szórakoztatni Kolozsvár zene- és nótakedvelő közönségét. A műsor ismertetésére még visszatérünk.

— Nagygyűlést tartanak a kolozsvári iparosmesterek céhei. Szamosztomány iparosmestereinek céhei nov. 26-án, vasárnap délelőtt fél 10 órakor a kereskedelmi és iparkamara dísztermében (Cal. Marechal Foch 53. sz.) alatt nagyszabású iparosgyűlést tartanak, amelyre lapunk utján is meghívják az összes iparosmestereket. A gyűlésen több iparosképviselő is részt fog venni, akik ismertetni fogják az iparossággal törvényhozói működésüket, beszámolnak az iparosság sérelmeiről és ismertetni fogják a tervbevetett új ipari törvényeket is. A kolozsvári iparosság nagy érdeklődéssel tekint a vasárnapi gyűlés iránt, amelyen az iparosképviselők az összes időszerű kérdéseket ismertetni fogják. A céhszervezetek vezetősége minden iparosmestert meghív a vasárnapi nagygyűlésre.

Mozi

SELECT MOZGÓ: István Sanel tanár ur. Az utóbbi évek legjobb filmje. James Hilton regényének csodálatosan szép filmváltozata, Sam Wood rendezésében, fősz.: Robert Donat és Greer Garson. Műsoron kívül a legújabb hangos világhíradó.

ROYAL MOZGÓ: Ragyogó, izgalmas, rendkívül slágerfilm, elejétől végig színes Technicolor. Shirley Temple, Richard Greene, Anita Louise-val: Egy hercegnő álma. Nem gyerek film. Egy igazi művészi alkotás.

CAPITOL MOZGÓ: Premier világszláger: „A Pacific Express”. Sok ezer szereplővel. Rendezte Cecil B. de Mille. Fősz.: Barbara Stanwick, Akim Tamiroff és Joel Mc. Crea. A film előtt új Paramount világhíradó érdekes világeseményekkel.

RIO MOZGÓ: Ma: 3, 6 és 9: A dzsungel tragédiája. Az évad legnagyobb szenzációja. Fősz.: Betty Jane és Raymond Hatton. II. Híradó. Köv. műsorunk csak pár napig kíváncságra: A hindu siremlék mindkét része egy szerte.

URANIA MOZGÓ: Az álarcos ember. Teljes mű, mindkét rész egyszerre egy előadás keretében. Fősz.: Tonto, a rézbőrűek vezére és Silver, a csodáló.

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat délután 5: Francia szobalány. (Olcsó helyárakkal.)

Este 9: Gyümölcs a fán.

Vasárnap délután 3: Tanase revütársulata.

Délután 6: Gyümölcs a fán.

Este 9: Tanase revütársulata.

Divatszálak, divatvők, harisnyák, brossok, clipszek nagy választékban az

„ELYSÉE“-bc

Hétfő este 9: Feleség. (Bókay János legújabb, óriási sikerű vígjátéka, a szerző jelenlétében. Rendező: Bókay János. Szereplők: Fényes Alice, Haáz Jolly, Jaray Teri, Feledy Éva, Faludi Márta, Kovács György, Nagy István. Premier bérlet 13. sz.)

Kedd este fél 9: Feleség. (Rendes bérlet 13. szám.)

Szerda este fél 9: Feleség. (Irodalmi bérlet.)

Ösütörtök este fél 9: Feleség. (Bérletszűnnetben.)

Péntek fél 9: Piros bugyeláris. (Csepregy hallhatatlan népszínműve, teljesen új betanulásban, új kiállításban. Stefandesz Illy vendégtelítéssel. Rendező: Gróf László. Tóth Elek, Réthelyi Ödön, Kőszeghy Margit, Borovszky Oszkár, Fülöp Sándor, Ditrói P. Béla, Szendrey Mihály, Csengeri Aladár, Rajnay Sándor, Szentes Ferenc, stb. felépítésével. Premier bérlet 14.)

Szombat d. u. 4: Tul a Nagy Krivánon. (Ifjúsági előadás, kizárólag az iskolák részére. A pénztár nem ad el jegyet.)

Este 9: Piros bugyeláris. (Rendes bérlet 114., irodalmi bérlet 8. sz.)

Vasárnap d. u. 3: Tul a Nagy Krivánon. (Olcsó helyárakkal.)

Délután 6: Feleség. (Ötödször.)

Este 9: Piros bugyeláris.

BUNDAT? SZÖRMÉT?

MODERN KIVITELBEN
OLCSÓ ÁRBAN CSAK

WEISZ ERNO

SZÜCSNÉL, CLUJ, CAL.
REG. FERDINAND 12.

Bérmozgalmat kezdtek
a kolozsvári Vattagyár és
az Ady harisnyagyár
munkásai

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A gazdasági élet hullámverései elsősorban a munkássztyát érintik és így csak természetes, hogy a piaci árak folytonos emelkedése megmozdulásra készteti ezt a társadalmi osztályt, hogy az élet minimális feltételeit a drágaság mellett is biztosítani tudja. A kereskedelmi alkalmazottak után már több kolozsvári üzemből bérmozgalmat kezdtek a munkások. Ujabbán a Vattagyár és az Ady harisnyagyár munkásai kérték fizetésük javítását. A Vattagyár munkásai új kollektív szerződés kötésé iránt nyújtottak be kérést a gyár igazgatóságához és ennek keretében 25 százalékos béremelést kértek. Az Ady harisnyagyárban dolgozó 120 női munkás 30 százalékos béremelést kért a vállalat igazgatóságától és egyben kérték, hogy ugyanolyan jogokat élvezzék, mint a férfi munkások. Ezeket a jogokat vonatkoztatják a munkafeltételekre, valamint a fizetések folyósítására is.

MATE-OMBO

az emberiség
áldása!

A Mate-Ombo tea nem izgató szer! Mégis pótolja az izgató teákat és az alkoholt! Elősegíti az emésztést és tisztítja a vesét! Igyon Mate-Ombo teát, hogy könnyen és jól emésszen, munkáját könnyen és jól végezze, szellemileg friss legyen.

— Jugoszláviában állampolgárságot kérték a cseh menekültek. Belgrádból jelenti a Rador: Több ezer cseh menekült, akik a protektorátus alatt lévő Cseh- és Morvaországból menekültek Jugoszláviába, kollektív kérést nyújtottak be a horvát bánhoz és kérték naturalizálásukat, vagyis azt, hogy jugoszláv állampolgárokká lehessenek.

„Elysée“

CLUJ, REG. FERDINAND
12. SZÁM

(Gólya-áruházal szemben)

Olaszország is tiltakozik a megszigorított tengeri zárlat ellen

(RÓMA.) (Radór-Dunaposta.) Hivatalos jelentés szerint Ciano olasz külügyminiszter tegnap fogadta az angol és francia diplomáciai ügyvivőket. A megbeszélések során közölte velük, hogy Olaszország nem nézheti meg nyugvással a mind inkább elfajuló tengeri ostromzárát, mert gazdasági érdekeit veszélyezteti az.

KERESKEDELMI EGYEZMÉNY KÉSZÜL MOSZKVA TOKIO KÖZÖTT

(TOKIO.) (Radór.) Jólértesült japán körökben kijelentették, hogy közelebről Moszkvában megtörténnek az új kereskedelmi tárgyalások Japán és a Szovjetunió között.

CIRKÁLÓ ÉS BUVÁRHÁJÓ PÁRBAJA

(PÁRIS.) (Radór.) A francia lapok jelentése szerint a Mouchez admirálisról elnevezett hajó megsemmisített egy német tengeralattjárót. A Mouchez a francia vízipilóta küldetéséhez tartozik és már a háború kezdetén oly módon fegyverezték fel, hogy eredményesen küzdhesen a tengeralattjárók ellen. A hajó azok közé a hadihajók közé tartozik, amelyek éjszakánként őrzőjáratot teljesítettek. A támadó német buvárhajó az őrhajó mögé került. A kilőtt torpedó nem talált célba, ennek ellenére a buvárhajó 30 méternyire a francia hajótól kiemelkedett a vízből. A francia hajó parancsnoka ekkor gránátokkal árasztotta el a buvárhajót, amely menekülni igyekezve a víz alá bukott. A Mouchez azonban az egész környéket gránát-tűzzel árasztotta el, amelynek következtében rövid idő múlva a tenger felszínén olajfoltok tűntek fel kétségtelen jelül annak, hogy a német buvárhajó megsemmisült.

A FRANCIA FŐHADISZÁLLÁS JELENTI:

(PÁRIS.) (Radór.) A francia főhadiszállás november 24-én reggel a következő jelentést adta ki: Az éj folyamán semmi említésre méltó esemény nem történt. November 23-án nyolc német repülőgépet lőttünk le, a mi területünkön. Még pedig négyet a francia, négyet pedig az angol légihaderő. Egy francia repülőgépet nem tért vissza a kiindulási helyére.

LENGYEL MINISZTERTANÁCS

(PÁRIS.) (Radór.) Angersben Sikorszky tábornok elnökletével minisztertanácsot tartott a lengyel kormány. Sikorszky tábornok beszámolt londoni útjáról, Chamberlain miniszterelnökkel és Halifax lord külügyminiszterrel folytatott tárgyalásairól. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy Lengyelország a súlyos nehézségek ellenére is rendíthetetlenül kitart a szabadsága és függetlensége visszaállításáért érdeklődő harcban.

DÁN GAZDASÁGI BIZOTTSÁG LONDONBAN

(LONDON.) (Radór.) Axel dán herceg vezetésével dán gazdasági bizottság érkezett az angol fővárosba. A dán küldöttség a két ország közötti árucseré lebonnyolításának kérdését fogja megvitatni.

FINN CÁFOLAT

(HELSINKI.) (Dunaposta.) Egy idő óta olyan hírek terjedtek el, hogy a finn kormány és Paasakivi stockholmi finn követ között súlyos ellentétek volnának. Jól informált politikai körök ezt a hírt erősen cáfolják. Paasakivi már régebben bejelentette, hogy vissza akar vonulni követi megbízatásától. Elhatározásának tehát semmi köze nincs a finn-orosz tárgyalások holtpontonra jutásához. Közte és a kormány között semmiféle ellentétek nincsenek.

ANGOL-DÁN TÁRGYALÁSOK (KOPPENHÁGA.)

(Rádór.) A dán parlament jelentősebb pártjainak képviselői Londonba utaznak, hogy figyelemmel kísérhessék azokat a kereskedelmi tárgyalásokat, amelyek Anglia és Dánia kormányai között folynak. A tárgyalások menete és eredménye rendkívül fontos Dánia szempontjából. A parlament csoportnak a londoni tárgyalásokra való elutazása annak a közbelépésnek az eredménye, amelyet Stauning, a dán miniszterelnök tett a különböző politikai pártok vezetőinél.

MIT JELENT A NÉMET FŐHADISZÁLLÁS

(BERLIN.) (Radór.) A német főhadiszállás a következő hivatalos jelentést adta ki: A nyugati hadszíntéren megélénkült a tüzés és a járőrharc. A légihaderő folytatta a felderítő tevékenységét francia területen. Számos esetben légiharc fejlődött ki a német vadászpilóta és a francia vadászpilóta között. A német vadászpilóták a mi hadállásainkat és az ellenséges vadászpilótákat között. Egy angol repülőgépet Verdun közelében lelőttünk, egy másikat Saarbrücken

közelében, míg egy francia repülőgépet Zweibrücken közelében lelőttek. A „New York Times”-nek azt a jelentését, hogy a „Belfast” nevű angol páncélos hajó megrongálódott, most megerősítette a mi egyik buvárhajónk is, amely Firth of Forth kikötőjében megtorpedózta az egyik „Southampton” osztályhoz tartozó cirkáló hajót. Az angol tengerészeti admirális beismerte azt a tényt is, hogy a „Gipsy” nevű angol torpedóromboló aknába ütközve Anglia keleti partvidékén elsüllyedt.

NÉMET KÉMEK AZ ANGLIAI MENEKÜLTEK KÖZÖTT

(LONDON.) (Radór.) A Havas jelentése szerint a német titkosrendőrségnek több, mint száz kémét fedezték fel az 50 ezer német menekült között, akik Ausztriából jöttek. Ezeket a háború kitörésekor éppen akkor internálták Angliában, amikor már előkészületeket tettek, hogy Amerikába utazzanak. A „Daily Express”, amely erről a felfedezésről beszámolt, azt írja, hogy ezek az álmekültkék, akik tulajdonképpen a német titkosrendőrség megbízottai voltak, adatokat gyűjtöttek nemcsak a menekültek köréből, hanem annak az országnak a védelmi intézkedéseiről is, amelyben éppen tartózkodtak. Ezt a több, mint 100 személyt most erős védőőrzéssel külön internálótáborba szállították.

Spanyol lap a francia helyzetről

(MADRID.) (Radór.) A DNB jelenti a következőket: Az „Informaciones” című lap katonai szakértője azt írja, hogy az angol kikötők jelenleg majdnem teljesen el vannak zárva az uszókák miatt és azért, mert a semleges államok beszüntették a hajózást az angliai kikötőkbe. Anglia részéről tehát az az intézkedés, hogy korlátlan kereskedelmi háborút kezd Németország ellen, éppen a kitűzött céllal ellenkező eredményt hozott. Éppen Anglia az, amely a legtöbbet fog szenvedni ennek az intézkedésnek következtében.

MINISZTERTANÁCS BUDAPESTEN

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) Tegnap az esti órákban a magyar kormány minisztertanácsot tartott. Ennek során kizárólag folyó ügyeket tárgyaltak le. A megbeszélések a késő éjjeli órákban értek véget.

(LONDON.) (Dunaposta.) Az angol tengerügyi hivatal elismeri, hogy a Belfast nevű páncélos cirkálót valóban támadás érte a Firth of Forth öbölben. A hajó megrongálódott. A támadás során 20 ember megsebesült. A Belfast javítási munkálatai folya-

matban vannak.

AZ INDIAI NEMZETI

KONGRESSZUS HATÁROZATA

(LONDON.) (Dunaposta.) Az indiai nemzeti kongresszus alahabadi értekezletén olyan értelmű határozatot fogadtak el, hogy sürgősen felhívják az angol kormányt: rendezze India népének szabadságjogait. A nemzeti kongresszus mindaddig, amíg ez a kérdés rendezve nincs, semmiféle felelősséget nem óhajt vállalni India kormányzása ügyében.

CÁFOL A FINN KORMÁNY

(HELSINKI.) (Dunaposta.) A finn kormány azzal a moszkvai állítással szemben, hogy a finn-orosz tárgyalások anyagát nem közölték a parlament tagjaival, hivatalos cáfolatban közli, hogy az orosz vádak nem felelnek meg a valóságnak. A finn törvényhozó testületek valamennyi tagja ismeri a moszkvai tárgyalások anyagát.

Ugyanezen forrás közlése szerint Észt- és Lettországok, valamint Litvánia külügyminiszterei megállapodtak abban, hogy legközelebb értekezletre ülnek össze Tallinban. A tárgyalásokon kizárólag a legutóbbi hónapok eseményeit fogják megvitatni.

November 25-28. napjain a kerületi rendőrségen kell jelentkezniük a rekvirálási bonok tulajdonosainak

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári rendőrkvesztura közigazgatási ügyosztálya 62370-1939. szám alatt hirdetményt bocsátott ki, amelyben hivatkozással a katonai nagyvezérkarnak 53450-1939. számú rendeletére, felhívást intéz az érdekeltekhez, hogy az összes kolozsvári ló, szekér ház, valamint kerékpártulajdonosok, akiknek birtokában a felsorolt tárgyakról a különböző katonai egységek részéről kiállított rekvirálási bon van a tulajdonukban, valamint azok is, akiknek rekvirálási bonjuk volt, de azt visszaszolgáltatták, november 25, 26, 27. és 28-án délelőtt 8-13, délután pedig

16-19 órák között — saját érdekükben — jelentkezzenek annál a kerületi rendőrségnél, amelynek illetékesége alá tartoznak. A jelentkezők vigyék magukkal az összes okmányokat is, amelyeket a katonai vagy a rendőrségi hatóságoktól kaptak (rekvirálási parancs, rekvirálási bon stb.), nem kell azonban magukkal vinniük vagy bemutatniuk azokat a tárgyakat, amelyeket rekviráltak ugyan, de később visszaszolgáltattak.

A vonatkozó hirdetményt dr. Horvat Istif, Kolozsvár rendőrkvesztura és dr. Timbus Liviu, a rendőrkvesztura főtitkára írták alá.

Betörő, aki nem tudott ellentállni a jó vacsorának és a bornak

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Humorral fűszerezett betörést rendezett tegnap délután egy rovtörmeltyű besurranó tolvaj. Lebovics Sándor, Marasesti-utca 47. szám alatt lakó kereskedő tegnap este feleségével és gyermekeivel a templomba ment. Nyolc óra tájban,

amikor a család hazatért, legnagyobb meglepetésükre az előszobában megállapították, hogy valaki feltörte az ajtót, majd beljebb lépve a lakásba, megbotránkozva látták, hogy az egyik szobában egy ismeretlen férfi az asztalnál vallami hidegsültelel eszik és előt-

te egy üveg bor áll. A kereskedő és családja alig akartak hinni a szemüknek. Az egyik házbeli telefonjelentésére azonnal megjelent a helyszínen Paul rendőrőrmester két közrendőr kíséretében. Eközben a már berugott hivatalos vendég menekülni igyekezett, de a házbeli lefogták és mire a rendőrök megérkeztek, ártalmatlanná tették. Előállítva a III. kerületi rendőrségre, megállapítást nyert, hogy Marian Gavrilă, más néven Bambu gyalui származású büntetett előéletű alkalmi tolvaj. Vallatása során a besurranó tolvaj cinikusan beismerte, hogy lopási szándékkal ment be a kereskedő lakásába és miután kissé iluminált állapotban volt, az egyik szekrényben ételt és bort talált, azt gondolta, hogy előbb jól bevacsorázik és csak azután kezd hozzá a munkájához. Marian Gavrilă kihallgatása, illetve az ügyében megindított nyomozás nagy eréllyel folyik annak megállapítására, hogy amióta a kolozsvári fogházból kiszabadult — három hónappal ezelőtt, — nem követett-e el ezenkívül még más lopást is.

— Módosították a magyar földbirtok javaslatot. Budapestről jelenti a Dunaposta: A „Magyarság” című lap közlése szerint a felsőház módosításokat eszközölt a földbirtokreform-javaslaton. A módosítások értelmében a mamut-birtokokkal kapcsolatosan szigorúbb teszik a tervezetet, ezzel szemben a középbirtokoknál enyhítéseket fognak alkalmazni.

— Előállították az uccai botrányokozókat. Jucan Ioan rendőrtiszt helyettes ma délelőtt előállította Hegesiú Marechal Foch-ut 155. szám alatt lakó asztalost, aki V. György Fluturilor uccában lakó mechanikus társaságában a Mihai Viteazul téren az egyik korcsma előtt minden ok nélkül tetteslegesen kezdte bántalmazni a járókelőket. Mindkesten részeket voltak. A történetesen arra haladó rendőrtiszt helyettes a részeg férfiakat beakasztotta a központi rendőrségre, ahol megindult ellenük az eljárás.

— Ismeretlen tettesek kifosztották a szegény szappangyári munkás lakását. Telegdi János Cernăuți ucca 21. szám alatt lakó szappangyári munkás az éjszaka folyamán megjelent a rendőrkveszturán és bejelentette az ügyeletes rendőrtisztnek, hogy tegnap délután, távollétében, ismeretlen tettesek betörték a lakásába és azt csaknem teljesen kifosztották. A lelketlen gonosztevők körülbelül 12.000 lej értékű és minden vagyonát képező ruhaneműit és egyéb felszerelését ellopták. Ezenkívül a keservesen megtakarított néhány száz lej készpénzét is elvitték. Az igen érzékenyen károsult munkás feljelentésére úgy a büntügyi osztály, mint a kerületi rendőrség azonnal megindította a nyomozást a veszedelmes betörők kézrekerítése érdekében.

Rádió

NOVEMBER 26. VASÁRNAP.

BUCUREȘTI. 8: Hanglemezek, ritmikus torna, orvosi és háztartási tanácsadók. 9.55: Istentisztelet gyermekneknek, felnőtteknek. 11.15: Rádiózenekar. 12: Pontos időjelzés, időjárásjelzés, 12.03: Lemezek, hírek. 13.15: Predescu zenekar. 17.15: Munka és öröm órája. 18.15: Lemezek. 18: Felolvasás, utána lemezek. 19.45: Hírek. 19.55: A hét hangjai. 21: Göthe: Faust opera. 22.10: Hírek. Utána hírek magyar nyelven. 22.30: Tánclemezek.

BUDAPEST I. 9: Hanglemezek. 9.15: Hírek. 11: Egyházi ének. 12.15: Evang. istentisztelet. 13.30: ZBenedek. 14.45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Előadás. 16.45: Cigányzene. 17.30: Előadás. 18: Hírek. 18.15: Szalonötös. 18.45: Vidám csevegés. 19.15: Előadás cigányzenével. 20.15: Hírek. 20.25: Közvetítés a lipcsei templomból. 21: Sporteredmények. 21.10: Gordonka. 21.30: „Gárdonyi emlékest”. 22.40: Hírek. 23.05: Katonazene. 24: Hírek. 24.20: Hanglemezek. 1.05 Hírek.

Válaszúton az USA

Írta: HALÁSZ JÓZSEF

1. Ha igaz a hír: Roosevelt, az Észak-amerikai Egyesült Államok elnöke harmadszor nem öhajítja vállalni az államfői tisztséget. Második megbízatása ugyanis a jövő esztendőben lejár s már január vége felé sor kerül az elektorok megválasztására, akik azután a jövő évi októberében döntenek az új államfő személye tekintetében. Az elnökválasztás ugyanis az alkotmány értelmében közvetett uton történik. Az Unió 49 állama külön-külön 2—2 elektort, vagyis elnökválasztó megbízottat választ s az 6 szavazatuk dönti el, hogy ki legyen újabb 4 esztendőre az USA legelső polgára. A presidentnek nyilvánvalóan komoly okai voltak arra, hogy így döntsön, de semmiesetre sem személyi okai. Mert ha még néhány hónappal ezelőtt kétségek merülhettek fel akörül, vajjon megkapja-e a megválasztásához szükséges kétharmad többséget, ezek a kétségek most már ugyiszólván teljesen elenyésztek. Amerika népe feltétlenül harmadszor is maga fölé emelte volna őt. Sem az alkotmány, sem pedig bármiféle írott törvény nem szabja meg hogy ugyanazt a személyt hány ízben lehet az Unió elnökének megválasztani. A szokás alapján eddig azonban legfeljebb ha kétszer egymásután kerülhetett valaki az elnöki méltóságra. Roosevelt az első személy Washington óta akivel szemben az Egyesült Államok közvéleménye hajlandó lett volna a szokásjogtól eltérni. De íme: maga az államfő jelentette ki: nem jelölteti harmadszor magát. Különösnek teszhetik ez az elhatározása, különösen éppen akkor, amikor föltétlen diadalt aratott eddigi semmiképpen sem lebecsülendő ellenfeleivel szemben. Az ő akarata és elképzelése szerint módosították a semlegességi törvényt és ezenkívül gazdasági téren is fokról-fokra kezd megvalósulni az az egyensúly, amelyet hivatalbalépésének első percétől kezdve megerősíteni akart.

2. Ugyanazon jelentés, amely arról számolt be, hogy Roosevelt nem hajlandó harmadszor is jelöltetni magát, azt is közölte, hogy az elnök utódának hivatalbalépése után a külügyi államtitkári tisztséget kívánja majd betölteni. Nos, ez a kívánság mindenesetre érthetőbb teszi Roosevelt elhatározását. Mint államfő — noha széleskörű rendelkezési joga volt úgy a bel-, mint külügyek vitelére — mégis sok tekintetben — magas tisztségéből kifolyólag — nem exponálhatta magát olyan mértékben bizonyos kérdések tekintetében, mint egy-egy miniszter. És Rooseveltről tudjuk, hogy szeret a maga feje után járni. Már fiatalabb korában, még az első világháború előtt és alatt is bebizonyította, hogy vannak önálló szempontjai, amelyekhez szívesen ragaszkodik. Helyettes haditengerészeti államtitkár volt, amikor 1916. őszén felkereste Wilson, az akkori köztársasági elnököt, hogy elnagyrázza neki a hadiflotta gyors és győztes átalakításának szükségességét. Wilson — amint azt Emil Ludwig Rooseveltről szóló könyvében elmondja, — azt felelte, hogy ez nem lehetséges. Hiába erősítette a fiatal államtitkár, hogy valószerűleg Amerika is hamarosan nyakig benne lesz a háborúban, az elnök a fejét rázta. Ezek után nem volt mit tennie, meghajította magát és távoznia akart. Már az ajtóban volt, amikor Wilson utána sietett és megfogadva karját, így szólt: „Nézzé kedves Roosevelt, a mi cselekedeteinken most rajta van a történelem szeme. Igaza van, a háborúba valószínűleg be fogunk avatkozni. De ki tudja, néhány évtized múlva, valamelyik történetész megírja majd ennek a háborúnak a történetét s a mi számunkra fontos, hogy ez az ember azt mondhasse: Amerika készenlétlenül sodródott bele a háborúba.”

3. Ebből a kis epizódból nagyon sokat

tanult. Mindenekelőtt azt, hogy pontosan az ellenkezőjét tegye majd később, mint amit Wilson cselekedett hasonló helyzetekben. Semmiképpen sem akarta bevárni, hogy a történetírók valamikor azt jegyezhesék fel az Egyesült Államokról, hogy bármikor is felkészületlenek voltak. 1932 óta — amikor Hooverrel szemben óriási többséggel elnökké választották — töretlenül akaraterővel ragaszkodott ama célkitűzéséhez, hogy az Egyesült Államok szárazföldi, tengeri és légi haderejét a legnagyobb mértékben megerősítse. Ma az Unió haditengerészeti és légiflottája bármelyik állam hasonló fegyvernemeivel felveszi a versenyt, sőt sok tekintetben túl is szárnyalja azt. Ami pedig a szárazföldi haderőre illeti, etekintetben is megtett mindent, hogy meglepetés ne érhesse az Uniót. Mert Roosevelt éles szemmel figyelte nemcsak az európai, de a távolkeleti politikai és katonai eseményeket és tisztában volt vele, hogy a mindinkább kiéleződő feszültség előbb-utóbb robbanásra vezethet.

Sokan, akik tudják, hogy a semlegességi törvényt — amelyet most nemrég Roosevelt kezdeményezésére módosítottak — tulajdonképpen ugyancsak ő alkotta, így gondolkoznak: Mi értelme van annak, hogy előzőleg nagy erőfeszítéssel megteremtett egy olyan törvényt, amely szigorúan tiltotta az Egyesült Államok polgárainak, hogy hadviselő országok részére fegyvereket és lőszerket szállítsanak, most pedig ugyancsak óriási előkészítéssel és szívós elszántsággal arra törekedett, hogy a saját maga által kezdeményezett törvény megszüntetését tilalmait kiküszöböljék? Akármilyen értelmetlennek látszik ez, rendkívül mély oka és háttere van. Tudniillik a semlegességi törvény akkor lépett életbe, amikor Olaszország megindította hódító-hadjáratát Abesszinia ellen.

4. Anglia és Franciaország — tudvalevőleg — rendkívül élesen szembefordultak az olaszok célkitűzéseivel. Hiába volt azonban minden gazdasági blokádnak, az olaszok lehengerelték az etiop császárságot. A semlegességi törvény azonban megmaradt. Már most Roosevelt töretlenül ragaszkodik a polgári demokratikus eszmékhez. A többiek között ez is egyik magyarázata annak, hogy miért nézne jó szemmel a mostani háborúban a nyugateurópai hatalmak, tehát Anglia és Franciaország győzelmét. Csakhogy az éremnek ez csak az egyik oldala. A másik — ami tulajdonképpen perdöntőbbben esik latba, — hogy az elnök és tanácsadói egyfelől feltétlenül tisztában vannak: ha a nyugateurópai demokratikus államok alulmaradnak ebben a mérkőzésben, belátható időn belül Amerikára kerül majd a sor. Az Egyesült Államoknak pedig a világ minden táján mérhetetlen sok a vesztenivalójuk. Európában is érdekelték gazdasági téren, de különösen fontos a számukra a Távolkelet és Délamerika. Rengeteg amerikai tőke van elhelyezve Kínában, amelyet a hatalomraöröző Japán már jóideje veszélyeztet... A világháború után gazdasági természetű okok miatt súlyos nézeteltérések támadtak Nagybritánia, Franciaország és az Északamerikai Egyesült Államok között. Ennek pedig elsősorban az volt az oka, hogy úgy Anglia, mint Franciaország beszüntették amerikai hadiadósságaik törlesztését. Az történt ugyanis, hogy annak idején Hoover elnök, abban a hitben, hogy a világgazdasági válságnak oka az európai államok egymásközti gazdasági viszonyának rendezetlensége, ezt elsősorban a Németországra nehezedő jóvátételi kérdés rendezésével akarta megszüntetni. 1930-ban tehát olyanértelmű moratóriumot akart nyújtani, hogy az Unió kormányja haladékat ad az európai államoknak a vele szemben fennálló adósságaik rendezésére, ha ezek ha-

sonlóképpen járnak el az 6 adósaikkal szemben.

5. Németország a Hoover-moratórium letelte után teljesen beszüntette adósságai fizetését, amire Anglia és Franciaország arra való hivatkozással, hogy kizárólag a Hoover-moratórium alapján engedték el Németország jóvátételi adósságait, ugyancsak beszüntették Amerikával szemben háborús adósságaik törlesztését. A többiek között ez az eljárás mérgeztette el Amerika és Anglia között az addigi eléggé barátságosnak mondható kapcsolatokat. De más, jelentősen súlyos okai is voltak az elhidegülésnek: még pedig a petróleum és kaucsuk kérdése. Többször megírtuk, hogy mit jelent a modern technika szempontjából a petróleum és a kaucsuk. Benzin nélkül holt szerszámok a repülőgépek, buvárhajók, tankok és egyéb motorok. Ugyanígy nélkülözhetetlen közszükségleti cikk a kaucsuk is. Anglia és Amerika között valószínűs élet-halál harc folyt e két fontos nyersanyag birtoklásáért. Ma már elült a versengés közöttük. Mert amíg a két angolszász nagyhatalom meglehetősen csöndben, de annál nagyobb elszántsággal tusakodott egymással, hatalomraöröző fiatalos lendületű birodalmak felhasználják a kedvező alkalmat, hogy a maguk részére kaparintsák meg a világ fölötti gazdasági és politikai hatalmat. Nagybritániát és az Északamerikai Egyesült Államokat egyformán fenyegeti a Távolkeleten Japán előretörése. De utabban már nem kisebb veszedelem volt a számukra a Harmadik Birodalom ugrásszerű térhódítása is. Nem véletlen, hanem nagyon is tudatos határozottság mondatta Roosevelttel annak idején: „Ha bármely részről támadás érne Kanadát, az Egyesült Államok teljes fegyveres erejével haladéktalanul visszavérné a támadást.” Pedig — mint tudjuk — Kanada angol dominium s a brit világbirodalom szerves tartozéka.

6. Ugyanakkor valaki megkérdezte az elnöktől: „És ha Ausztráliát és Új-Zélandot érné támadás?” Az elnök gondolkodás nélkül felelte: „Ebben az esetben is tudnánk, hogy mi a kötelességünk...” Igen, mert most már egyáltalán nem lehet vitás, hogy a világ nagyhatalmai között tétovázó ellentétek vannak. Birtokon belüli és birtokon kívüli csoportokra oszlottak s az utóbbiak úgy látják, hogy ideje volna már átvenni a gazdasági és politikai hatalmat. Roosevelt nagyon jó tudja, hogy amikor Nagybritánia és Franciaország gyarmati és gazdasági fölényét firtatják, hallgatólágoosan bár, Amerikára is gondolnak. És ezért tartja fontosnak jóelőre olyan gazdasági és katonai védőintézkedések megtevését, amelyek közvetve Anglia és Franciaország javát szolgálják ugyan, közvetlenül azonban az Egyesült Államok érdekeit vannak hivatva biztosítani. Ezért érthető, ha az amerikai sajtó az ottani közvélemény szöcsöként élesen elítél minden esetleges erőszakos kísérletet Finnországgal és Hollandiával, valamint Belgiummal szemben. Még nemrég bizonyos amerikai politikai érdekeltségek az hirdették, hogy az Uniónak távol kell tartania magát az európai ügyektől. Ma már azonban teljesen elhalakult, sőt megszünt ez az állásfoglalás. A New York Herald Tribune például egyik közel-múlt számában ezt írta: „Hollandia megtámadása untig elegendő volna ahhoz, hogy milliónyi amerikai állampolgár fegyvert ragadjon... Eddig azt hittük, hogy az USA-nak nincsenek életbevágó érdekei Európában, de most már tudjuk, hogy nem így van.” A New York Times így vélekedik: „Egy Hollandia-ellenes támadás közvetlenül érintené az Egyesült Államok semlegességét.” A Washington Post ezt írta: „Hollandia aggodalmi új felelősség-

vállalás elé állítja az Északamerikai Egyesült Államokat.” Amint látjuk, az Unió közvéleménye ma már tisztában van azzal, hogy az európai háború kimenetele semmiesetre sem lehet közömbös a számukra.

7. Roosevelt tehát azért nem vállalja harmadszor is az elnöki tisztségre való jelöltetését, hogy mint a külügyek jövőbeni intézője, annál nagyobb lendülettel és erővel vehesse bele magát az Egyesült Államok gazdasági és külpolitikai érdekeiért folyó harcokba. A Távolkeleten Japán Kinaellenes akciója most már könnyűnek látszik. Hiszen Anglia és Franciaország kénytelenek voltak a Távolkeletről nemcsak szárazföldi csapatok, de légi és tengeri erejük nagyrésztét is kivonni. Most már egyedül Amerikára háromlik a feladat, hogy Japán tultengő imperialista étvágyát valamiképpen mérsékelhesse. Nagy tét forog kockán ugy Japán, mint az Egyesült Államok részéről. Ha Japánnak sikerül térdre kényszerítenie Kínát, csak kevés akadály áll majd előtte, hogy tovább is kinyújtsa a kezét Új-Zéland, illetve Ausztrália felé. Magától értetődik, hogy előzőleg a hollandindiai nagy szigetbirtokokat: Jávat, Szumátrát, Borneót is birtokba szeretné venni. Már pedig e területektől viszonylag nincsenek messze a Filippini-szigetek, amelyek tudvalevőleg az Északamerikai Egyesült Államok délkeletázsiai védőbástyái. Ha még aztán Új-Zélandra és Ausztráliára is rátehetné a kezüket, megnyitná az ut előttük a Csendes óceánon át Dél- és Északamerika felé. Ez a lehetőség természetesen a távoli jövő zenéje, de a messzenéző Roosevelt — Wilsonnal ellentétben — teljes felkészültséggel kíván szembenézni az elkövetkezőekkel. A veszély annál súlyosabbnak látszik, mert hiszen a két ős-ellenség: a moszkovita „medve” és a japán „tigris” most már békülékenyen közelednek egymáshoz. Roosevelt pedig éppen eléggé láthatja, hogy mit jelentett Nagybritánia és Franciaország számára Szovjet-Oroszország és a Harmadik Birodalom barátsága. Okulván a tapasztalatokon, valószínűleg elébe kíván vágni egy japán-rosz barátsági vagy szövetségi egyezmény következményeinek.

8. A president nyugodt lélekkel elmondhatja magáról: „Mindent megtettem, hogy az Unió érdekeit megvédjem.” Gazdasági intézkedéseivel eleinte maga ellen hangolta a nagytőke urait, de nem hátrált meg s a tömegek bizalma fokról-fokra növekedett iránta. A pénz urai: Ford, Du Pont és más hatalmasok azt hirdették róla, hogy felforgató, aki ellensége a tőkének. Az események azonban igazolták őt. Azáltal, hogy beleszólt a vállalatok menetébe és kényszerítette azokat, hogy a munkásszervezetekkel megegyezzenek, levezette a mindinkább felgyülemelő megindulatokat. Most már egyre inkább meglátszik, hogy a munkások és munkáltatók érdekeinek összehangolása egyáltalán nem vált kárára a tőkés érdekeltségeknek. A munkanélküliek foglalkoztatását célzó közmunkákra fordított töménytelen pénzálldozat is lassanként értelmet kapott. Az európai háború pedig előreláthatólag megint hatalmas konjunkturát fog jelenteni az amerikai iparnak, úgy, hogy a tíz-tizen két milliónyi munkanélküli is elhelyezést talál majd. Roosevelt tehát nagy munkát végzett. A többiek között Amerikában még hosszú időre biztosította a tőkés termelési rend további uralmát.

— Más beosztást kap Molotov felesége. Moszkvából jelenti a Rador: A DNB jelentés szerint Molotov külügyi népbiztos feleségét, aki eddig az állami halászlé és ipari népbiztosságon működött, felmentették állásából. Molotov felesége más szolgálati beosztást kap.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETESI ARÁNK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jelíges leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket az napi megjelenésre csak délelőtti 10 óráig vesszünk fel.

VILLANYONDOLALÁS külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lejűl. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, briliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2683)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteket, készfehérneműt, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttárgyok. (2878)

SCHIMBASLOVAK Háraknál kaphatók. Str. Băii Someseni, Telefon: 36-23. (2935)

OLCSÓ TŰZIFA-•PERIS

eladja Státus erdőben termelt prima száraz hasábos fát. Egy öl 980 lej. Ugyanez 1000 kgr. vágva 690 lej telepen átvéve. Str. Gării 19-a. (6857)

MEGVÉTELRE keresek központi fekvésű kifogástalan állapotban lévő bérházat kétetűs—hárometűs milliő értékig. Ügynököt nem díjazok. Ajánlat „Jövedelmező” jellegre a kiadóhivatalba. (7443)

CSINK hulladékokat 10 kgron felül, minden alakban állandóan veszünk. „Triumph” gyár, Cal. Dorobanților 118. (Telefon 10-79. (7658)

VILÁGOS háló és könyvszekrények eladók. Piața Unirii 7., első emelet, Apartament 4. Megtekinthető 11—1 óráig. (7694)

EGYENÁRAMU, váltóáramu villanymotorokat, szerszámgepeket, egyéb üzemgepeket, szivattyúkat keresek. Részletes ajánlatokat „Üzemképes” jellegre kiadóhivatalhoz kérek. (7927)

Szép női és gyermekcipőket a legolcsóbban csak a

„POPULAR”-ban

vásárolhat. Calea Regele Ferd. No. 10. Az udvarban.

VALÓDI perzsa bunda eladó. „Blănăria Turic”, Str. Iorga 23. (7947)

FINOM kivitelű francia gyökrér-hálók, ebédli, kombinált szoba olcsó árban eladók. Str. Moldovei 17., asztalosnál. (7948)

HÁRMAS ablakokat, ajtókat és jókárban lévő főzőkemencét veszek. Str. Gh. Enescu 14. (7983)

ZEPHİR kályha 12 lyukas olcsón eladó. Megtekinthető Royal drogueria. (3028)

ELADÓ ócska Dániel-kályhák, tömör és üveges ajtók, ablakok. Str. Băltii 9. (8012)

KOMPLETT hálószoba eladó. Grün, C. Traian 28. (8015)

EGY jókárban lévő gyermek sportkosci eladó. Piața Unirii 20. II. em. Somogyi. (8019)

VALÓDI szőnyegeket, arany ékszereket, ezüst dolgokat készpénzért vásárol Wallerstein, Str. Clemenceau 7. tűzoltókkal szemben. (8025)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek. Str. Memorandului 4. (7925)

KITŰNŐ márkájú, jókárban lévő pianót keresek megvételre. Cim a kiadóban. (7949)

SI-TALPAT, botot, kötést jókárban levőt keresek megvételre. Külön-külön is. Cim a kiadóban „Si” jellegre kérek. (7949)

ÓCSKARUHÁKAT, férfi, női télikabátokat veszek, eladók Grünfeld, Str. Regina Maria 14. (7969)

ELADÓ fekete női csikóbunda, Cim a kiadóban. (8052)

VADONATÚJ szmoking, fekete mellénnyel 170—180 cm. magas termetre eladó. Cim a kiadóban. (8062)

EGY komplett modern ebédli és háló, egy rökamier jókárban, kézalatt megvételre. Cim a kiadóban. (3033)

PARAVAN gyönyörű, díszes, antik, jutányosan eladó. Cal. Victoriei 32. Apart. 5. (8077)

ELELMISZERÜZLET, biztos megélhetés átadó. Cim a kiadóban. (8030)

LEGMAGASABB árért veszek ócska réz fürdőhengereket, üstöket és mindenféle fémeket. Szaniszló, P. Stefan cel Mare 17. Telefon 13-24. (3034)

UJ MÁV cséplők

Részletfizetésre megrendelhető! Ugyanott kevéssé használt Primus 700 mm-es golyóscsapágyas Clayton-Schuttlerwort 800 mm-es golyóscsapágyas Hofherr 720 mm-es golyóscsapágyas MÁV 930 mm-es golyóscsapágyas cséplők alkalmi áron eladók.

AGROFERRA S.A.
TARGU-MURES
Str. Călarasilor 7.

IKER gyermekkosci, mélyet vennék. Szilágyi, Str. Crisan 9. (8048)

SCHUNDA cimbalom, telepes rádió, fo-
tel, asztal négy székkal eladó. Str. Moldovei 7. (8013)

KIFOGÁSTALAN állapotban lévő 3-as wertheim szekrényt, és vas iratszékényt veszek. Cim a kiadóban. (8081)

GYÜMÖLCS, zöldség termék üzlet eladó koncentráls miatt. Cim a kiadóban. (8084)

ELADÓ lakatos gépek és kézi szerszámok. Str. Masarik 25. (8085)

Villanyondolálás Lei 80 Gőzzel Lei 150

6 havi garanciával ezen üzletekben
Sztankovics Ludovic, Reg. Ferdinand No. 34.
Papp Samuil, Reg. Ferdinand 37.
Reszling Junior, Reg. Ferdinand 56.

INGATLAN

KIS ház gyümölcsösrel 900 nm., parcella 420 nm. előkelő negyedben eladó. Cim: Ujságüzlet, P. Unirii 2. (7831)

KERESEK megvételre szoba, konyhás ház, vagy üres telket, bank, esetleg adósságtelherrel. Ajánlatokat armegjelöléssel a kiadóba „K. p.” jellegre. (8020)

KERESEK bérházat sürgősen 2—3 milliő lejig, készpénzért. Cimeket „Bérház” jellegre. (8042)

BÉRHÁZAK, villák, családi házak, üres telkek a város különböző részein eladók. Mediana ügynökség, Piața Unirii 11. (7993)

MEGVÉTELRE keresek 300 ezer lejig kertet vagy földet. Cimeket „Gyümölcsös” jellegre. (8065)

ELADÓ 1100 nm. ház hely Str. Donat 21. Érdeklődni az egyetemi főgépésznel. Str. Kogălniceanu 1. (8073)

MŰHELYNEK alkalmas telket vennék a város periferiáján 800—1000 nm. területű. Telefon: 1741. (8017)

ÁLLÁST KERES

PERFEKT perzsaszövőnő munkát vagy rendelést vállal. Str. Cosbuc 17. Turda. (V 7958)

JOBB vasesztergályos, elektrotechnikus műhelybe, garagába adnám fiamat tanoncnak. Török Zsigmondné Turda, Str. Bălescu 1. (V3024)

HÁZMESTERI állást keres középkorú, gyermektelen házaspár. Villany, vízvezetékjavítását vállalja. Cim: P. Mihai Vitea zul 6., dohányzószoba. (8049)

HÁZIVARRÓNŐNEK ajánlkozok per-
fekt angol-francia komoly varrónő, női fehérneműt és ágyhuzatot is vállal. Cim a kiadóban. (8047)

GYAKORLOTT perzsaszövőnő munkát keres. Érdeklődni: Sshwartz Sándornál. C. Reg. Ferdinand 77. (8067)

ÁLLÁST KAPHAT

MEGBIZHATÓ, gyakorlott hentes segédek azonnali belépésre kerestetnek „Scandia Română” szalámigyár, Medias. (7971)

VASESZTERGÁLYOS, aki általában a vas és gépszakmákban jártas, állandó és önálló munkára kerestetik. Fries, Str. Baba Novac 8. (8041)

CUKORBETEGEK!

Prof. Dr. Senftner szerint készített és orvosilag ajánlott izletes diabé-
tikus kenyér, liszt, tésztafélék és csokoládék.

„DIABET”

romániai képviselőjénél Cluj Str.
Nic. Jorga No. 11. Az egészségügyi
minisztérium által engedélyezve
45134/937 szám alatt.
Kérjen díjmentes ismertetőt!

SAKÁCSNÖT, vagy szakácsot dec.
1-re keresek. Farkas, Str. Memorandului 11. (3025)

HARISNYASZEMFELSZEDÉSHEZ se-
gítség felvételük. Silk, P. Unirii 9. (8061)

KÜLÖNFÉLÉK

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és
festést garancia mellett legolcsóbban
Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10.
Gólyával szemben. (2756)

ÓVJA gyermekeit betegségtől, ha sá-
padt, gyenge, vérszegény, étvágytalan, kö-
hög, száma hurutban szenved, adjon Vita
„K” vitaminos csokoládét. Pótolja a csu-
kamájolajat, megóvja járványoktól. Dobo-
zonként 45, 75 lej. Hermann gyógytár,
Targumures. (2965)

IZLETES házikoszt abona, ebéd, va-
csora 700 lej, menü 3 fogás 18 lej, Str.
Kogălniceanu 8., földszint a 7. (2987)

HÖLGYFODRÁSZAT a központban,
helyi és idegenforgalommal, fényes be-
rendezéssel, nagy helyiségekkel, sző-
vetkezetek, vagy hasonló nagyobb lebo-
nyolítású üzlethez pénzes társat keres.
Leveleket „Befektetett tőkéhez arányit-
va” jellegre a kiadóba kérek. (7976)

TŰZIFA elsőrendű olcsón megrendel-
hető. Primaria trafikban. (8063)

KÜLÖNBEJÁRATU, elegánsan butoro-
zott szoba fürdőszobával kiadó. Str. I.
Maniu 42. ajtó 7. (8035)

KIADÓ két egymásbanyiló különbejá-
ratu földszinti butorozott szoba vízkagy-
lóval főposta mellett. Str. Consiliul Na-
țional 3. (8050)

LAKOTÁRSNÖT zongorahasználattal
komfortos lakásombba, esetleg teljes ellá-
tással keresek. Str. Memorandului 10.
IV. 9. (7912)

KIADÓ azonnali 2szoba konyha fürdő-
szoba Str. Aviator Suciu 7. (8036)

KIADÓ szoba konyhás komfortos la-
kás. Ugyanott ablakok eladók. Str. Paris
47. (8083)

KIADÓ egy különbejárati butorozott
szoba, és egy üres szoba. Str. Regina
Maria 19. szám. (8082)

LAKÁST KERES

KERESEK február 1-re 3—4 szobás la-
kást, melyhez földszinti nagy szuterio,
műhelynek alkalmas helyiség is van. Ci-
meket „Tacamul” ezüstáruháznál (8005)

P. E.
PAYENS

**AZ
ARANY
URAI**

(66.)
Nincs senki, aki segítsen? Nincs sen-
ki, aki mellette álljon? Nincs senki,
aki egy másodpercre levegye bár vál-
láról az iktározás terhet. Mint Atlas
a földgolyó sulya alatt, úgy görnye-
dezik az ő háta is a reánehazadó, em-
berföltötti felelősségtől.

Hol van Eugen? Hol van? Miért
nem jön? A barát, a segítő, aki
mégis csak részt kellene, hogy vegyen
nemcsak a nyereségben, hanem a szo-
moru kötelességekben is.

Keresteti Eugent a lakásán, a tözs-
dén, mindenütt, ahol elkínzott gondo-
latai sejtik. Eugen nincs. Eltűnt, mint-
ha a nagy pánik elnyelte volna. Egye-
dül kell megusznia a halálosan nehéz
feladatot. Egyedül.

Egész éjjel cseng a telefon, tárgya-
lások, tervezetések folynak. Hogy le-
hetne megakadályozni a további ós-
szeomlást? Mindenki azt hiszi, hogy a
holnapi nap derengést hoz majd a si-
vár éjszakából.

A következő nap még kétségbees-
tőbb. Még több zuhanás, még több bu-
kás, még több ásatlan halálgödör, a
pénznek még végzetesebb temetkezése.
Harry nem bírja tovább az izglama-
kat, a feszült várakozást. Csak egy fél
óra szeretne menekülni, pihenni,
lelégeztetve jutni.

Hazamegy. Rá nem lehet ismerni az
öntudatos, diadalmas nézésű tegnap-
előtti vezérigazgatóra a görnyedt, csü-
géd alakban, akinek arca hamuszür-
re vált, szemei alá mély karikákat ár-
nyalt az idegfeszültségben töltött éj-
szaka, a nagy csalódása, a felelősségér-
zés kétségbeesítő csődbejutása.

Otthon meglepetés várja. Eugen ott
áll a nagy szekrény előtt. A szobában
bőröndök, utitáskák. Waldemár gróf
sajátkezőleg készíti podgyását.

Harry csodálkozó, nagy szemekkel
nézi. A megdöbbenés elnémítja, alig
talál szavakat. Nyögve, nehezen kérdi
mintha minden szó kiejtése különös
megerőltetésbe kerülne:

— Mit csinál, Eugen? Hová ké-
szülsz? Hová mész?

— Elmegyek. Nincs itt semmi ke-
resnivalóm ebben a zűrzavarban. Dol-
gunk úgy sincs. Most nem lehet csi-
nálani semmit úgysem. Megyek Kana-
dába. Körülnézek kissé az ültetvényei-
men.

— Az lehetetlen. Tegnap óta keres-
tettelek. Mellettem lett volna a helyed.

— Bocsáss meg, mi közöm ehhez az
egész, ostoba felforduláshoz?

— Eugen, az Istenre kérélek, rajtad
is éppen annyi felelősség van, mint
rajtam. Te bujkálsz a szerencsétlenek
elől, akik kettőnk hibája folytán kol-
dusbotra jutottak?

(Folytatás következik.)